

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький національний аграрний університет
Освітня програма	57847 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	57847
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мордань Євгенія Юріївна, Товпик Дар`я Володимирівна, Рисін Віталій Васильович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.10.2024 р. – 18.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vsau.org/assets/images/general/akredutacii/NNI-Ekonomika/vidomosti-072-FBS.pdf
Програма візиту експертної групи	https://vsau.org/assets/images/general/akredutacii/NNI-Ekonomika/programa-vizuty-072-FBS.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування» у Вінницькому національному аграрному університеті та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають вимогам критеріїв 1-9. Позитивні практики щодо наявності власного збірника наукових праць студентів продемонстровано за критерієм 4, щодо системного залучення роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу - за критерієм 6, щодо залучення роботодавців у складі Експертної ради до процедур забезпечення якості ОП - за критерієм 8. За іншими критеріями позитивних практик чи взірцевих характеристик не зафіксовано. Експертною групою виявлено низку недоліків, проте з точки зору голістичного підходу такі недоліки мають здебільшого технічний характер та не перешкоджають досягненню мети і цілей ОП. В цілому враження про освітню програму позитивне, її особливостями є орієнтація на співпрацю з підприємствами агропромислового сектору, налагоджені зв'язки з практиками та роботодавцями, кваліфікований викладацький склад, належний рівень матеріально-технічного забезпечення. Мета і цілі ОП відповідають стратегії ЗВО та відображають тенденції розвитку спеціальності. Структура ОП чітка, побудова логічна, взаємозв'язок між освітніми компонентами забезпечений. Індивідуальна освітня траєкторія забезпечена можливістю обрання здобувачами вибіркового дисциплін, які скеровані як на поглиблення професійних та практичних навичок, так і на набуття соціальних навичок. Форми навчання та викладання студентоцентровані та відповідають принципам академічної свободи. Рівень прозорості та інформування про методи навчання і викладання, критерії оцінювання, формати проведення контрольних заходів є достатнім. Викладачі ОП регулярно підвищують кваліфікацію, результатом чого є оновлення ОК. Матеріально-технічне забезпечення, оснащення приміщень та навчальних аудиторій перебувають на належному рівні. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП виконуються. Здобувачі, роботодавці та випускники долучені до процесу формування та оновлення контенту ОП. У ЗВО існують та застосовуються чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Проте слід зазначити, що деякі з нормативних документів потребують актуалізації. Перспективи розвитку ОП полягають у конкретизації її фокусу та унікальності, підвищенні рівня її інтернаціоналізації, оптимізації процедури опитувань здобувачів.

Недоліки

У ході проведеної акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. З огляду на зміну назви спеціальності 072 у 2023 р. розширилася її предметна область, проте в ПРН йде мова лише про фінанси, банківську справу та страхування, і не згадано про фондовий ринок (хоча ОК з такою назвою є в ОП). 2. Структурно-логічна схема, наведена в ОП 2024 р., не показує взаємозв'язків між ОК, а лише їх групування за семестрами. 3. Досягнення ПРН 7 відповідно до ОП 2024 р. забезпечує лише одна ОК8, причому доволі опосередковано, зважаючи на зміст цієї ОК. 4. Програма фахового вступного випробування 2024 р. не містить інформації щодо тривалості іспиту, кількості питань у білеті, та оцінювання тестового питання при виправленні відповіді. 5. Процедура визнання результатів навчання, досягнутих здобувачем у інших ЗВО/за іншою ОП, не передбачає їх співставлення з результатами навчання ОК, за якою ці результати перезараховуються. 6. Чинне Положення про організацію освітнього процесу не містить порядку визнання результатів попереднього навчання при поновленні на навчання/переведенні, як вимагає Положення МОН «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення...» (<http://surl.li/yukjfo>). 7. Студенти слабо залучені до участі у міжнародних проєктах, на сайті ЗВО мало інформації про можливість такої участі. 8. Результати опитувань свідчать про недостатню обізнаність здобувачів щодо правил академічної доброчесності. 9. Доступ до кваліфікаційних робіт в репозиторії можливий лише для внутрішніх користувачів. 10. Внутрішні документи ЗВО (<http://surl.li/gxeui>) не передбачають врахування відповідності освітньої/ професійної кваліфікації НПП освітньому компоненту, що передбачено п. 37 Ліцензійних умов; а перелік документів, що подає претендент, не в повній мірі враховує його досягнення у професійній діяльності, що визначені п. 38. 11. Система оцінювання роботи НПП потребує ґрунтовного доопрацювання, а результати рейтингування викладачів, що відображають їх приналежність до визначених рівнів за результатами їх щорічного звітування, мають публікуватися на сайті ЗВО. 12. Процедури реагування на випадки дискримінації та сексуальних домагань не регулюється жодним з положень. 13. В ОП не зазначено рецензентів, рецензії не публікуються на сайті кафедри. 14. Функції та повноваження Науково-методичної комісії та Ради стейкхолдерів не регламентовані жодним документом. 15. Відсутній нормативний документ щодо проведення опитувань здобувачів та обговорення їх результатів. Велика кількість анкет ускладнює процедуру організації опитувань та їх аналізу. 16. У звітах про результати опитувань не зазначено дат їх проведення. Результати опитувань попередніх років не публікуються на сайті кафедри. 17. На момент проведення акредитаційної експертизи на офіційному сайті ЗВО не оприлюднено ОПП, початковий план 2023 р.; методичні рекомендації ОК 11 та ОК 12.

Рекомендації

1. Оновити ПРН з метою повного охоплення предметної області спеціальності 072, зокрема сфери фондового ринку (при наступному оновленні ОПП). 2. Відобразити взаємозв'язки між ОК у структурно-логічній схемі ОПП (при наступному оновленні ОПП). 3. Ввести до ОК програми додаткові складові (теми, питання), скеровані на досягнення ПРН7 (з 2025-2026 н.р.). 4. У програмі фахового вступного випробування на 2025 рік зазначити тривалість написання іспиту, загальну кількість питань у білеті, кількість питань за кожним розділом та систему оцінювання

тестового питання у разі виправлення відповіді абітурієнтом. 5. При визнанні результатів навчання здійснювати співставлення результатів навчання, які були досягнуті здобувачем у інших ЗВО/за іншою ОП, з результатами навчання освітнього компоненту, що планується до перезарахування (з 2025 р.). 6. Оновити Положення про організацію освітнього процесу в ВНАУ в частині врахування Положення МОН «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення...» (<http://surl.li/yukjfo>), що набрало чинності 01.06.2024 року. 7. Підвищити рівень інтернаціоналізації ОПП шляхом пошуку потенційних можливостей щодо участі здобувачів у міжнародних проектах (зокрема онлайн), оперативного інформування про такі можливості через офіційний сайт ЗВО. 8. Збільшити кількість заходів щодо популяризації академічної доброчесності у ЗВО, зокрема в програмі наукового гуртка кафедри та при викладанні окремих ОК (з 2025 р.). 9. Забезпечити зовнішній доступ до репозиторію, в якому розміщені кваліфікаційні роботи (до завершення 2024-2025 н.р.). 10. Оновити «Порядок роботи конкурсної комісії та проведення конкурсного відбору...» (<http://surl.li/gxeui>) з урахуванням вимог п. 37-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (до завершення 2024-2025 н.р.). 11. Розробити зрозумілу, чітку та прозору систему рейтингового оцінювання результатів роботи НПП та забезпечити оприлюднення його результатів на сайті університету (з 2025-2026 н.р.). 12. Передбачити в нормативних документах ВНАУ процедури реагування на випадки дискримінації та сексуальних домагань (до завершення 2024-2025 н.р.) 13. В ОП 2025 року зазначити рецензентів та публікувати рецензії на сайті кафедри. 14. Конкретизувати функції та повноваження Науково-методичної комісії та Ради стейкхолдерів у нормативних документах ЗВО (до завершення 2024-2025 н.р.) 15. Унормувати питання проведення опитувань здобувачів у нормативних документах ЗВО, з визначенням процедури організації та обговорення результатів. Оптимізувати кількість опитувань шляхом об'єднання їх в одну/дві анкети за блоками з оптимальним набором кількості питань (до завершення 2024-2025 н.р.) 16. У звітах з опитування зазначити дату їх проведення та публікувати результати попередніх опитувань на сайті кафедри. 17. Опублікувати на сайті ЗВО діючі ОПП, навчальні плани, робочі програми (силабуси/методичні рекомендації) усіх обов'язкових ОК (до кінця 2024 р.).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Оцінка відповідності ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 072 (затвердженого у 2019 році) показала, що ОПП забезпечує здобувачам можливість досягнення ПРН, визначених цим Стандартом. Формулювання ПРН у тексті ОПП повністю відповідає Стандарту, додаткових ПРН до переліку ОПП не включено. Відповідно до матриці забезпечення ПРН відповідними ОК, 12 обов'язкових ОК сприяють досягненню визначених ПРН. Так, ОК 2 «Ділова іноземна мова» забезпечує ПРН 5, інші ПРН забезпечуються одразу кількома ОК. В той же час, у матриці зазначено, що ПРН 7 «Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності» забезпечує лише ОК 8 «Управління банківською діяльністю». Ознайомлення зі змістом ОК 8 дозволяє стверджувати, що ОК 8 орієнтована на досягнення ПРН 7 лише опосередковано. ПРН за ОПП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для сьомого рівня (магістр). З огляду на зміну назви спеціальності 072 у 2023 році дещо розширилася її предметна область, проте в ПРН за ОПП йде мова лише про фінанси, банківську справу та страхування, і не згадано про фондовий ринок (хоча ОК з такою назвою включена до програми).

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» відсутній. ОПП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Формулювання мети ОПП доволі загальне і полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців за спеціальністю шляхом надання теоретичних знань, формування практичних умінь та навичок «в професійному напрямку для прийняття зважених управлінських рішень при вирішенні поставлених завдань і проблемних питань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку». Розміщена на сайті ЗВО версія Статуту ВНАУ затверджена у 2017 році (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/nova-redakciya-statutu-vnau.pdf>), у Статуті не виокремлена місія ЗВО. Натомість місія та мета розвитку визначені у Стратегії розвитку ВНАУ до 2025 року (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/strategiya-rozvitku-do-25r.pdf>). Оцінка змісту зазначеного документу дозволила ЕГ зробити висновок, щодо відповідності мети ОПП місії та стратегії ВНАУ. Оцінка змісту ОП та окремих ОК не дає підстав говорити про її унікальність, особливістю програми можна вважати акцент на агропромисловий сектор, що досягається впровадженням обов'язкової ОК з «Міжнародний агробізнес» та можливістю обрання здобувачами вибіркового компоненту, зокрема «Управління фінансовими ризиками в агробізнесі». За інформацією гаранта та викладачів ОПП, особливостями програми є якраз її фокус на агропромисловий сектор, що зумовлено і спеціалізацією ЗВО. Наявні тісні зв'язки з підприємствами АПК, завдяки чому здобувачі мають можливість набувати практичних навичок щодо фінансової діяльності таких підприємств. Проте слід зазначити, що при визначенні мети, орієнтації, фокусу та особливостей ОП про цей аспект взагалі не згадано. Згадана вище Стратегія розвитку ВНАУ до 2025 року передбачає низку кроків щодо забезпечення якості освіти, розвитку магістратури та аспірантури, удосконалення науково-дослідної діяльності тощо. Ці заходи загалом визначають напрями подальшого розвитку та вдосконалення ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До складу робочої групи, що розробляла ОПП редакції 2024 року, були включені представники роботодавців та здобувачів вищої освіти. За інформацією гаранта ОПП, позиція здобувачів вищої освіти у процесі розробки чи перегляду ОПП урахується шляхом проведення опитувань. Результати такого опитування розміщені на сторінці ЗВО (<http://surl.li/rxmolp>), щоправда без зазначення дати його проведення. Опитування містить зокрема питання щодо змісту ОП, поле для пропозицій щодо введення чи виключення окремих дисциплін (в результатах опитування такі пропозиції відсутні). Випускники ОПП мають можливість донести свої пропозиції до розробників ОПП шляхом надання рецензій чи участі у заходах, що проводяться кафедрою (<http://surl.li/edfljs>). Співпраця із роботодавцями щодо перегляду ОП, формулювання мети, обговорення результатів навчання здійснюється під час проведення засідань кафедри, зустрічей, консультацій, круглих столів. На веб сторінці ЗВО розміщені результати опитування роботодавців, згідно з якими частина опитаних підтвердили свою долученість до обговорення ОПП (<http://surl.li/wpeclz>). Цей факт також був підтверджений присутніми на зустрічі з ЕГ представниками роботодавців. До обговорення ОПП було залучено низку представників академічної спільноти, які надали свої рецензії та пропозиції, що були враховані при оновленні ОПП. Зокрема, щодо впровадження вибіркової компоненти «Бюджетний менеджмент» (інформацію про це ЕГ підтвердили присутні на зустрічі представники академічної спільноти) Пропозиції інших категорій стейкхолдерів отримуються під час участі розробників ОПП у міжнародних науково-практичних конференціях, тренінгах, вебінарах, заходах академічної мобільності. Наприклад, присутні на зустрічі викладачі зауважили, що під час проходження стажувань, підвищень кваліфікації отримують досвід, який у подальшому використовується для вдосконалення ОПП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОК, що включені до ОП, загалом скеровані на урахування тенденцій розвитку фінансової науки та спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», а також ринку праці для фахівців з фінансів. Зокрема ОК 4 «Інформаційні системи і технології у фінансах» орієнтована на ознайомлення здобувачів з сучасними інформаційними системами та технологіями, що застосовуються у фінансовій сфері, має на меті навчити їх ефективно використовувати ІТ-інструменти для аналізу фінансових даних, прийняття обґрунтованих управлінських рішень та оптимізації фінансових процесів на агропромислових підприємствах. ОК 6 «Фондовий ринок» націлена на вивчення особливостей функціонування та розвитку фондових ринків у світі та в Україні. ОК 7 «Фінансовий менеджмент» формує навички із теорії і практики управління фінансами підприємств, зокрема і в аграрній сфері економіки. ОК 8 «Управління банківською діяльністю» формує у здобувачів практичні навички з теорії та практики управління фінансовими потоками, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банку, формування у них вміння використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних виробничих ситуацій. ОК 9 «Податковий менеджмент» формує у здобувачів здатності обґрунтовувати варіанти управлінських рішень щодо формування оптимального податкового навантаження, оцінювати їхню ефективність за наявних законодавчих обмежень. ОК 10 «Фінансові інновації» передбачає послідовне та систематизоване вивчення новітніх послуг. Пропоновані здобувачам вибіркові ОК також урахують галузевий контекст та специфіку ринку праці (<http://surl.li/xjmxxt>). Регіональний контекст ОПП формується з урахуванням Стратегії збалансованого регіонального розвитку Вінницької області на період до 2027 року (<http://surl.li/hzhqmn>), його зокрема забезпечують такі ОК, як Фінансовий менеджмент (ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 9-13), Міжнародний агробізнес (ПРН 3, ПРН 12), Фінансові інновації (ПРН 8). За інформацією

гаранта ОПП, у процесі розробки програми було вивчено досвід низки вітчизняних та зарубіжних ЗВО, зокрема щодо контенту окремих ОК, форм та методів проведення занять тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП та освітній процес за нею повністю відповідають вимогам підкритеріїв 1.2, 1.4 та 1.5, за підкритеріями 1.1 та 1.3 виявлено недоліки, які ЕГ не вважає суттєвими. Позитивних практик в контексті критерію 1 не виявлено. ОПП забезпечує здобувачам можливість досягнення ПРН, визначених наразі чинною редакцією Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 072. Мета ОП відповідає стратегії ЗВО, участь різних категорій стейкхолдерів у формуванні мети, ПРН та наповнення програми є достатньою. Програма ураховує наявні тенденції розвитку фінансової науки, спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», має виражений регіональний контекст.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. З огляду на зміну назви спеціальності 072 у 2023 році дещо розширилася її предметна область, проте в ПРН за ОПП йде мова лише про фінанси, банківську справу та страхування, і не згадано про фондовий ринок (хоча ОК з такою назвою включена до програми). 2. У результатах опитувань здобувачів та стейкхолдерів щодо мети та ПРН не вказано час, коли проводилося опитування. 3. При визначенні мети, орієнтації, фокусу та особливостей ОП взагалі не згадано про наявний акцент на фінансах агропромислового сектору.

Рекомендації

1. Оновити ПРН з метою повного охоплення предметної області спеціальності 072, зокрема сфери фондового ринку (при наступному оновленні ОПП). 2. При розміщенні результатів опитувань здобувачів та стейкхолдерів на офіційному сайті ЗВО вказувати період проведення таких опитувань. 3. Відобразити унікальність програми при визначенні її мети, орієнтації, фокусу та особливостей (при наступному оновленні ОПП).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОПП – 90 кредитів ЄКТС. З них, обов'язкова складова становить 66 кредитів, або близько 73,3%, вибіркова складова – 24 кредити ЄКТС (26,7%). Такий обсяг та розподіл відповідає вимогам законодавства України та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 для освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

На сайті ЗВО на момент проведення акредитаційної експертизи була розміщена ОПП та навчальний план у редакції 2024 року (<http://surl.li/isjqay>). На запит ЕГ, ЗВО надав також ОПП та навчальний план 2023 року. Слід зауважити, що суттєвих відмінностей між ними немає (у 2024 році було змінено лише одну із обов'язкових ОК). Ознайомлення

зі змістом зазначених документів дало ЕГ можливість зробити висновок, що ОК пов'язані між собою та сприяють досягненню ПРН. Загалом програма включає 12 обов'язкових ОК, серед яких виробнича практика (10 кредитів ЄКТС) та підготовка і захист кваліфікаційної роботи (7 кредитів ЄКТС). Окрім того, передбачено обрання здобувачами 6-ти вибіркового ОК обсягом 4 кредити ЄКТС кожна. Перелік таких дисциплін та їх силабуси розміщені на сайті ЗВО (<http://surl.li/xrbxej>). У першому семестрі здобувачі вивчають 4 обов'язкових ОК, та 2 вибіркового. За поясненням гаранта ОП та менеджменту ЗВО включення вибіркового компонент до плану 1 семестру викликано коротким терміном навчання (1 рік та 4 місяці), і здобувачі на момент вступу мають належні можливості для обрання дисциплін на перший семестр. У другому семестрі здобувачі вивчають 3 обов'язкових ОК, 2 вибіркового та проходять виробничу практику. У третьому семестрі передбачено вивчення 3 обов'язкових та 2 вибіркового ОК, а також підготовку та захист кваліфікаційної роботи. Слід зауважити, що структурно-логічна схема, наведена у тексті ОПП 2024 та 2023 років, не показує взаємозв'язків між ОК, а лише їх групування за семестрами. Оцінка змісту ОК дозволила зробити висновок, що більшість дисциплін орієнтовані на здобуття як загальних, так і спеціальних компетентностей, необхідних для сучасного фахівця з фінансів. Проте ЕГ зауважує, що досягнення ПРН 7 «Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності» відповідно до ОП 2024 року забезпечує лише одна ОК8 «Управління банківською діяльністю». Оцінка змісту цієї ОК та пояснення викладача дозволила експертам зробити висновок, що ОК8 доволі опосередковано сприяє досягненню ПРН7.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ підтверджує, що зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Освітні компоненти програми розкривають поняття, категорії, теорії та концепції фінансової науки, які визначають тенденції і закономірності функціонування й розвитку фінансів (ОК7, ОК10, ОК9), банківської справи (ОК8), страхування (ОК5) та фондового ринку (ОК6). Відповідність методам і технологіям, якими має оволодіти здобувач, забезпечується шляхом вивчення ОК 4 «Інформаційні системи і технології у фінансах» та ОК 10 «Фінансові інновації». З запропонованих здобувачам 18-ти вибіркового ОК 15 пов'язані із предметною областю спеціальності та орієнтовані на поглиблення знань здобувачів щодо функціонування фінансового ринку (зокрема, Фінансово-економічна безпека фінансових установ, Управління інвестиційним портфелем, Вартісно-орієнтоване управління фінансами, Управління фінансовими ризиками в агробізнесі тощо). Виробнича практика дозволяє застосовувати набуті теоретичні знання в практичній діяльності. Базами виробничої практики здебільшого є фінансові установи, а також підприємства агропромислового комплексу. На запит ЕГ були надані накази щодо затвердження тем магістерських кваліфікаційних робіт за 2023 та 2024 рр., їх оцінка дозволила зробити висновок про повну відповідність тематики предметній області спеціальності 072.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів у ЗВО регламентоване Положенням про порядок формування власної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти ВНАУ (<http://surl.li/obzsw>). Розділ 3 зазначеного Положення визначає порядок формування вибіркового складової індивідуального навчального плану студента. Кафедри здійснюють попередній запис студентів на вивчення дисциплін вільного вибору та професійно-орієнтованих вибіркового дисциплін у термін до 1 вересня поточного навчального року для здобувачів другого (магістерського) рівня. Обсяг вибіркового складової ОПП – 24 кредити. Перелік вибіркового компонент ОП розміщений на сайті ВНАУ (<http://surl.li/wnakhe>). Обрання вибіркового компонент освітньої програми реалізується при формуванні індивідуального навчального плану. Адміністрація інституту та кафедра фінансів, банківської справи та страхування забезпечує ознайомлення здобувачів з переліком вибіркового дисциплін, місцем розміщення відповідних силабусів та процедурою їх обрання для здійснення попереднього запису здобувачів вищої освіти на їх вивчення. На зустрічі з ЕГ здобувачі ОПП зазначили, що здійснювали обрання вибіркового дисциплін відповідно до згаданої вище процедури, та перерахували ОК, які вони обирали для вивчення. Результати опитування здобувачів підтверджують, що всі опитані мали можливість вибору ОК, і вивчення цих ОК було корисним для них (<http://surl.li/kzalle>). На думку ЕГ, дискусійною є практика вивчення вибіркового дисциплін у першому семестрі. Відповідно до пояснення гаранта та менеджменту ЗВО, застосування такого підходу викликано тривалістю освітнього процесу, і наявні процедури забезпечують можливість реального вибору дисциплін здобувачами при вступі на ОПП.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Компонентною ОПП є виробнича практика, організація якої здійснюється згідно з Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Вінницького національного аграрного Університету (<http://surl.li/eziymz>). Університет має укладені угоди з базами практики, їх перелік викладений на сайті ЗВО (<http://surl.li/ewezet>). Базами практики для здобувачів програми є банки, страхові компанії, підприємства та органи місцевої влади. Методичні

рекомендації щодо проходження практики передбачають виконання здобувачами 4-х видів завдань – характеристику структури бази практики, правового забезпечення, напрямів фінансової діяльності та її основних показників. Результати практики оформляються у вигляді звіту. Проходження виробничої практики передбачено у 2 семестрі, тобто відірване у часі від підготовки магістерської кваліфікаційної роботи. За інформацією гаранта та викладачів ОПП, виробнича практика є основою для підготовки магістерської роботи, тема якої затверджується ще перед скеруванням на практику. А упродовж третього семестру здобувачі мають можливість набути низку необхідних навичок для якісної підготовки та захисту кваліфікаційної роботи. Практична підготовка здобувачів здійснюється також і на практичних заняттях з окремих ОК програми, проте силабуси ОК, що розміщені у вільному доступі, не дають інформації про специфіку такої підготовки. Викладачі ОПП на зустрічі з ЕГ повідомили, що більш детальна інформація про практичну підготовку містить у картках дисциплін у системі «Сократ», на резервній зустрічі експертам продемонстрували методичні вказівки для проведення практичних занять з окремих дисциплін. У свою чергу, здобувачі зазначили, що мають можливість набути необхідні практичні навички під час занять та виробничої практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Оцінка змісту ОК дозволяє стверджувати, що вони передбачають формування соціальних навичок у здобувачів. Позитивною практикою можна вважати виділення у силабусах окремих ОК соціальних навичок та методів їх досягнення. Наприклад, ОК «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» та ОК «Управління банківською діяльністю» формують у здобувачів освіти такі соціальні навички, як комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів). ОК «Податковий менеджмент» формує у здобувачів освіти соціальні навички: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), системне та аналітичне мислення (реалізується через: метод проєктів), управління інформацією (реалізується через: метод проєктів, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації). Додатково набуті соціальних навичок здобувачам дозволить вивчення окремих вибіркового ОК - Управління комунікаціями, конфліктами та етика бізнесу, Стратегія ведення переговорів, Корпоративна соціальна відповідальність тощо. За інформацією здобувачів, майже кожна ОК програми орієнтована на набуття соціальних навичок, крім того важливу роль відіграють різноманітні додаткові заходи, що проводяться в у ЗВО, так і за його межами. За інформацією гаранта та здобувачів ОПП, здобувачі набувають соціальних навичок під час проходження виробничої практики, участі в наукових конференціях, тренінгах, вебінарах, в роботі гуртка; у заходах Школи молодого лідера ВНАУ; Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ; зустрічах із науковцями, практиками тощо. Перелік таких заходів розміщено на сайті ЗВО (<http://surl.li/nkdued>).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загальний обсяг ОПП – 90 кредитів ЄКТС – відповідає вимогам законодавства. Програма передбачає вивчення здобувачами 12 обов'язкових (66 кредитів) та 6 вибіркового ОК (24 кредити). Відповідно до навчального плану розподіл ОК за семестрами рівномірний: у 1 семестрі – 6 ОК загальним обсягом 24 кредити ЄКТС, у 2 семестрі – 5 ОК загальним обсягом 26 кредитів та виробнича практика (10 кредитів), у 3 семестрі – 5 ОК загальним обсягом 23 кредити та підготовка кваліфікаційної роботи (7 кредитів). Аудиторне тижневе навантаження становить 17 год. у 1 семестрі, та 18 год – у другому та третьому семестрах. Кількість контрольних заходів є однаковою у кожному семестрі – по 6. На ОК 1-3, що більшою мірою націлені на формування загальних компетенцій, виділено 3-4 кредити ЄКТС, на ОК 4-10, метою яких є формування спеціальних компетенцій, виділено 5-6 кредитів ЄКТС. Співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної дисципліни, її місця в реалізації ОП та питомої ваги лекційних і практичних занять та відповідає нормативним вимогам. Відповідно до навчального плану, близько третини годин від загального обсягу ОК є аудиторними, розподіл годин між лекційними і практичними заняттями є рівномірним і урахує специфіку окремих ОК. Відповідно до результатів опитування здобувачів, 100% опитаних зазначили, що їм достатньо часу для виконання самостійних робіт, та достатньо аудиторного навантаження (<http://surl.li/kzalle>). Здобувачі на зустріч із ЕГ зазначили, що освітній процес відбувається в офлайн режимі, відвідування занять є обов'язковим, обсяг навантаження вони вважають прийнятним.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Оскільки програма є освітньо-професійною, то її освітні компоненти орієнтовані на формування практичних фахових навичок. Практикоорієнтованість ОП забезпечується проведенням практичних занять, спрямованих на засвоєння теоретичного матеріалу і набуття практичних навичок в сфері фінансів, банківської справи, страхування

та фондового ринку через вирішення практичних завдань, розв'язування задач, проходження виробничої практики. Важливу роль у цьому процесі відіграють заняття, що проводяться фахівцями-практиками (<http://surl.li/sbuzdn>). У ЗВО прийняте Положення про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті (<http://surl.li/nxlytw>). Проте на даний час за ОПП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Цілі сталого розвитку є універсальними та скерованими на досягнення збалансованої соціальної, економічної та екологічної стійкості. Оцінка переліку загальних та спеціальних компетентностей ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування» дозволяє стверджувати про їх загальну спрямованість на досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Зокрема, загальні компетентності 1-5 сформульовані у контексті Цілі 4 «Якісна освіта». Загальні компетентності 6-9, а також спеціальні компетентності 1-9 скеровані на досягнення Цілі 8 «Гідна праця та економічне зростання». Набуття спеціальної компетентності 8 «Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування» узгоджується із Глобальною ціллю 9 «Інновації та інфраструктура».

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма та освітній процес за нею загалом відповідають вимогам підкритеріїв 2.1, 2.3-2.9, за підкритерієм 2.2 виявлено недоліки, що не є суттєвими та можуть бути ліквідовані у процесі подальшого оновлення ОПП. Позитивних практик у контексті критерію 2 не виявлено. Обсяг ОП та розподіл кредитів між обов'язковою і вибірковою складовими відповідає вимогам законодавства, ОК пов'язані між собою та сприяють досягненню ПРН. Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», обсяг ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів та ПРН. Здобувачі мають можливість обирати по дві ОК у кожному семестрі із визначеного переліку, практична підготовка формує необхідні професійні компетенції. ОК програми орієнтовані на набуття соціальних навичок, а також компетенцій, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. Структурно-логічна схема, наведена у тексті ОПП 2024 року, не показує взаємозв'язків між ОК, а лише їх групування за семестрами. 2. Досягнення ПРН 7 «Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності» відповідно до ОП 2024 року забезпечує лише одна ОК8 «Управління банківською діяльністю», причому доволі опосередковано, зважаючи на зміст цієї ОК.

Рекомендації

1. Відобразити взаємозв'язки між ОК у структурно-логічній схемі ОПП (при наступному оновленні ОПП). 2. Ввести до ОК програми додаткові складові (теми, питання), скеровані на досягнення ПРН7 (з 2025-2026 н.р.).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» у 2024 році у ВНАУ розміщені на сайті ЗВО у вкладці Абітурієнтам/Приймальна комісія (<http://surl.li/adgaap>). Правила прийому ВНАУ відповідають нормативній базі МОН України (<http://surl.li/dyvssy>) та затверджені Вченою радою університету (протокол 9 від 29.03.2024 року). Приймальна комісія діє на підставі Положення (<http://surl.li/utoiee>), склад якої затверджується Наказом ректора (<http://surl.li/fnzxys>). Для абітурієнта наявна в достатньому обсязі інформація щодо вимог до вступників, джерел фінансування, обсягів та строків прийому, умов конкурсного відбору, вартості навчання. Для зручності пошуку інформації є окремі вкладки «Вступ до магістратури» (<http://surl.li/wxtndm>) та «Реєстрація для складання ЄВІ та ЄФВВ» (<http://surl.li/fwzjji>). У вкладці «Вступна кампанія 2024» міститься інформація про результати вступних фахових випробувань, розклад проведення випробувань, рейтингові списки та накази про зарахування (<http://surl.li/hdddad>). Наявні архівні дані щодо правил прийому до ВНАУ за 2020-2024 рр (<http://surl.li/yfnufh>) та результатів вступних кампаній за 2021-2024 рр. (<http://surl.li/ndlrsv>). Університет активно займається профорієнтаційною роботою (<http://surl.li/nnesqb>). Під час зустрічі зі здобувачами скарги щодо наявності дискримінаційних положень чи незрозумілості правил прийому на навчання були відсутні, здобувачі продемонстрували обізнаність правил прийому та повідомили про їхню чіткість та зрозумілість. Таким чином, ЕГ підтверджує, що правила прийому на навчання в ВНАУ є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті. Позитивною практикою є широка робота щодо доступності та прозорості вступної кампанії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Прийом на навчання за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» другого (магістерського) рівня у 2024 році здійснюється на основі НРК6 або НРК7, а конкурсний відбір проводиться за результатами складання 1) ЄВІ 2023 або 2024 року та ЄФВВ 2024 року або 2) фахового іспиту [<http://surl.li/keoqbo>] та співбесіди з іноземної мови [<http://surl.li/pzkove>] для осіб, які мають на це право відповідно до розділу VIII Правил прийому до ВНАУ; 3) розгляду мотиваційних листів [<http://surl.li/mggzgo>]. Конкурсний бал розраховується за формулою: $KB = 0,2 \times P1 + 0,2 \times P2 + 0,6 \times P3$, де $P1$ – оцінка ТЗНК ЄВІ; $P2$ – оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ (або результати співбесід з іноземної мови); $P3$ – оцінка ЄФВВ з предметного тесту з обліку та фінансів (або оцінка фахового іспиту). У разі складання вступником співбесіди з іноземної мови замість обох компонентів ЄВІ враховується в конкурсному балі з коефіцієнтом 0,4. В ході інтерв'ювання з'ясовано, що абітурієнтів зі спеціальними умовами вступу на дану ОП не було. Програми вступних фахових випробувань розміщені на сайті (<http://surl.li/ngcuwq>). Завдання співбесіди з іноземної мови (<http://surl.li/pzkove>) відповідає програмі ЄВІ з іноземних мов затвердженої наказом МОН від 28 березня 2019 року № 411. Програма фахового вступного випробування для вступу на ОП змістовно відповідає розділам програми тесту з обліку та фінансів ЄФВВ затвердженої МОН (<http://surl.li/vhnlbg>) та базується на навчальних дисциплінах, що вивчались на бакалавраті. Фахове вступне випробування проводиться у письмовому вигляді з використанням тестових технологій. Програма фахового вступного випробування на ОП 2024 року структурована за розділами для кращого сприйняття інформації, але у програмі відсутня інформація щодо тривалості іспиту, загальної кількості питань в білеті, кількості питань за кожним розділом та системи оцінювання тесту у разі виправлення відповіді абітурієнтом. В цілому, ЕГ засвідчує, що правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми, зміст Програми фахового вступного випробування відображає специфіку ОП, базуючись на навчальних дисциплінах, що вивчались на бакалавраті.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Експертною групою з'ясовано, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регламентуються: Положення про порядок переведення здобувачів вищої освіти та поновлення відрахованих осіб (<http://surl.li/jkrsbv>), Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/shhzov>), Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці, що затверджено ректором (<http://surl.li/ihsebx>). Процедура є чіткою, зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу. Відповідно до Положення про організацію навчального процесу (<http://surl.li/shhzov>) перезарахування РП з навчальних дисциплін, отриманих під час академічної мобільності, проводиться на підставі порівняння навчальних програм та Академічної довідки, та здійснюється на основі збігу заявлених РН та порівнюваної кількості кредитів ЄКТС. Процедура перезарахування навчальних дисциплін під час переведення, поновлення, одночасного навчання на декількох ОП регламентується Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці (<http://surl.li/ihsebx>). Згідно Положення перезарахування навчальних дисциплін здійснюється за поданням заяви здобувача на підставі академічної довідки або додатку до документа про освіту, виданого ЗВО, чи витягу з навчальної картки здобувача (для здобувачів ВНАУ). Відповідно до п. 2.3 Положення рішення про перезарахування дисциплін приймає декан факультету одноосібно, або у певних випадках на підставі висновку експертної комісії та/або завідувача відповідної кафедри, а п. 2.2 визначає, що перезарахування результатів раніше складених здобувачем дисциплін здійснюється шляхом порівняння відповідності змісту дисципліни освітнім програмам, загального обсягу в годинах та кредитах ЄКТС, форми підсумкового контролю. Наявна процедура визнання РН, які були досягнуті здобувачем у інших ЗВО або за іншою ОП, не передбачає їх співставлення з результатами навчання ОК, що перезараховується. Згідно Положення МОН Про порядок відраховання,

переривання навчання, поновлення (<http://surl.li/yukjfo>) порядок визнання результатів попереднього навчання, кредитів ЄКТС, зарахування освітніх компонентів, виконання індивідуального плану наукової роботи, інші умови при поновленні/переведенні на навчання мають бути визначені у Положенні про організацію освітнього процесу в ЗВО. ЕГ рекомендує оновити Положення про організацію освітнього процесу в ВНАУ, в частині врахування затвердженого положення МОН (<http://surl.li/yukjfo>). На ОП відсутні приклади визнання результатів навчання отриманих здобувачем під час академічної мобільності. Проте, під час інтерв'ювання, з'ясовано, що здобувачка Петрусевич В. зараз перебуває у академічній мобільності в німецькому університеті за програмою Erasmus+, за результатами мобільності планується здійснити перезарахування. ЕГ рекомендує розглянути можливість реалізації внутрішньої академічної мобільності здобувачів із ЗВО України в рамках договорів співпраці.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті регламентуються Положенням про неформальну та інформальну освіту у ВНАУ (<http://surl.li/obhwod>) та Наказом ректора «Щодо дії системи набуття професійних компетенцій під час участі здобувачів вищої освіти в освітньонаукових заходах неформальної та інформальної освіти» (<http://surl.li/akllth>), які знаходяться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО (<https://vsau.org/publiczna-informacija>). Процедура визнання здійснюється таким чином: здобувач подає заяву та декларацію про попереднє навчання і додаткові документи, які підтверджують наведену в декларації інформацію про попереднє навчання (свідчення, сертифікати, дипломи тощо). Розпорядженням декана факультету/директора інституту створюється Комісія з ідентифікації задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню та оцінювання задекларованих ним результатів навчання. До складу комісії входять: декан факультету/директор навчально-наукового інституту, завідувач випускової кафедри та гарант відповідної освітньої програми, провідні НПП, які викладають ОК. Комісія може прийняти рішення щодо перезарахування 1) певного ОК освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим ОК., 2) окремих видів навчальної роботи за відповідним ОК у випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом. Перезарахування може бути здійснено як за обов'язковими так і за вибірковими ОК. Комісія формує протокол з відповідним рішенням та передає до деканату, який проводить зарахування здобувачу відповідних ОК (складових ОК) ОП. У ході онлайн-зустрічі відмічено, що здобувачі ознайомлені з даною процедурою, та зазначили, що викладачі інформують їх про можливість такого перезарахування у рамках відповідного ОК, а також дана інформація міститься в силабусах ОК. Також, здобувачка навела свій приклад участі у неформальній освіті, а саме проходження практики в ПриватБанку та перезарахування результатів такого навчання за ОК 8 «Аналіз банківської діяльності» за відповідною процедурою. За ОП є також інші приклади визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті, що підтверджені сертифікатами (<http://surl.li/xbgxt>) та рішенням Комісії (додатковий запит). З метою популяризації неформальної освіти ЕГ рекомендує в силабусах ОК наводити посилання на курси з безкоштовним доступом на навчальних платформах, результати навчання за якими можуть бути перезараховані в рамках ОК, посилання на курси зазначені лише за ОК 7 «Фінансовий менеджмент» та ОК 8 «Управління банківською діяльністю».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ВНАУ. Правила прийому враховують особливості ОП за рахунок переліку та вагових коефіцієнтів конкурсних предметів, відповідності змістовного наповнення програми фахового вступного випробування та співбесіди з іноземної мови ЄВІ та ЄФВВ. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Питання визнання результатів навчання отриманих у неформальній/інформальній освіті, чітко визначені у нормативних документах ВНАУ та успішно реалізовані на ОП. За критерієм 3 позитивних практик не продемонстровано. Таким чином, ЕГ визначає повну відповідність за критеріями 3.1 та 3.4, та часткову за критеріями 3.2 і 3.3 із вказаними недоліками, що є несуттєвими та можуть бути виправлені протягом 2024-2025 н.р.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. Програма фахового вступного випробування 2024 року не містить інформації щодо тривалості іспиту, загальної кількості питань у білеті, кількості питань за кожним розділом та системи оцінювання тестового питання у разі виправлення відповіді абітурієнтом. 2. Процедура визнання результатів навчання, які були досягнуті здобувачем у інших ЗВО або за іншою ОП, не передбачає їх співставлення з результатами навчання ОК, за якою ці результати перезараховуються. 3. Чинне

Положення про організацію освітнього процесу в ВНАУ не містить порядку визнання результатів попереднього навчання при поновленні на навчання/переведенні, як цього вимагає Положення МОН «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення...» <http://surl.li/yukjfo>.

Рекомендації

1. У програмі фахового вступного випробування на 2025 рік зазначити тривалість написання іспиту, загальну кількість питань у білеті, кількість питань за кожним розділом та систему оцінювання тестового питання у разі виправлення відповіді абітурієнтом. 2. При визнанні результатів навчання здійснювати співставлення результатів навчання, які були досягнуті здобувачем у інших ЗВО або у ВНАУ за іншою ОП, з результатами навчання освітнього компоненту, що планується до перезарахування. 3. До початку весняного семестру оновити Положення про організацію освітнього процесу в ВНАУ в частині врахування Положення МОН «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення...» <http://surl.li/yukjfo>, що набрало чинності 01.06.2024 року.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес здійснюється відповідно до вимог Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, та внутрішніх документів Університету, що регламентують окремі аспекти організації освітнього процесу <https://vsau.org/publicna-informacziya>. Положення про організацію освітнього процесу у ВНАУ <http://surl.li/fzytit>, визначає зокрема специфіку застосування студентоцентрованого підходу в проектуванні та реалізації освітніх програм (розділ 3), містить опис форм проведення занять (розділ 7), характеристику підходів до практичної підготовки студентів (розділ 12). Положення про дистанційну форму навчання <http://surl.li/jlajoq> визначає процедуру використання дистанційних технологій в освітньому процесі. Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, виробнича практика, контрольні заходи, самостійна робота, кваліфікаційна робота. Силабуси ОК містять інформацію про форми проведення занять, підсумкового контролю, організацію самостійної роботи та форми і методи її контролю. Методи, засоби і технології навчання у силабусах не описані. За інформацією викладачів, в освітньому процесі застосовуються інформаційні технології (платформа ZOOM, Moodle, Google Meet), а також низка активних методів навчання, зокрема проблемно-пошуковий, дослідницький, аналітичний, пояснювально-ілюстративний метод, дискусії тощо. Під час викладання ОК проводяться інтерактивні лекції, презентації із застосуванням електронних освітніх продуктів. Реалізація студентоцентрованого підходу у ЗВО базується на використанні інтерактивних технологій навчання; налаштуванні здобувачів на самостійну роботу; заохочення використання здобувачами електронних гаджетів на практичних заняттях. Здобувачі мають можливість оцінювати освітній процес через участь в анонімних опитуваннях. За результатами опитувань, понад 90% здобувачів задоволені якістю освітніх послуг, відзначили відповідність освітнього процесу вимогам студентоцентрованого навчання, а також підтвердили, що викладачі ОПП використовують методи та технології навчання, що сприяють формуванню професійних компетентностей. <http://surl.li/isltle> Дотримання принципів академічної свободи при виборі методів та засобів навчання і викладання регламентується нормами Статуту ВНАУ, правилами внутрішнього розпорядку. Викладачі ОПП мають можливість вільного вираження власної фахової думки при оновленні ОП, свободу від втручання у професійну діяльність, свободу вибору й використання педагогічно обґрунтованих засобів навчання. Академічна свобода здобувачів вищої освіти досягається шляхом надання їм права вільно обирати форми навчання, впливати на методи, засоби та технології навчання, обирати вибіркові компоненти для формування індивідуального навчального плану, бази проходження практики, індивідуальні завдання, тематику кваліфікаційної роботи. Підтвердження вищеперелічених висновків ЕГ отримала на зустрічах з фокус групами викладачів та здобувачів ОПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сторінці кафедри фінансів, банківської справи та страхування розміщені освітня програма, навчальний план та силабуси обов'язкових ОК програми (<http://surl.li/xfdedq>). Окрім того, у ЗВО функціонує система «Сократ», куди вноситься інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. У процесі підготовки до викладання дисциплін, викладач в «Персональному кабінеті викладача» має можливість розмістити навчально-методичну документацію, яка формує «Картку

навчальної дисципліни». Крім силабуса та робочої програми, до цієї картки вносяться презентації лекцій, методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійної роботи, тести. Здобувачі можуть переглядати Картки дисциплін з «Персонального кабінету студента». Викладачі ОП на зустрічі з ЕГ зазначили, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни, або перед виконанням конкретних видів робіт, чи під час консультацій. Присутні на зустрічі здобувачі підтвердили, що отримувана інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, є доступною та зрозумілою для них.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЗВО використовує низку методів для стимулювання дослідницької активності здобувачів. Передовсім, у Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у ВНАУ (<http://surl.li/borpqf>) внесена норма щодо того, що здобувач може отримати до 10% підсумкової оцінки за показники наукової та інноваційної роботи. При випусковій кафедрі фінансів, банківської справи та страхування працює науковий гурток «Клуб фінансиста, банкіра та страховика», здобувачі залучаються до науково-дослідної роботи кафедри, беруть участь у науково-практичних конференціях, публікують статті у фахових виданнях (перелік таких статей надано на запит ЕГ та долучено до матеріалів справи), збірниках студентських наукових праць Вінницького національного аграрного університету «Управління, адміністрування та право: проблеми, тенденції, досягнення» <http://surl.li/bajteb>. Зазначений збірник має окремий розділ, присвячений питанням розвитку фінансів, банківської справи та страхування. Наявність подібної можливості для публікації досліджень здобувачів ЕГ вважає позитивною практикою.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Питання перегляду змісту ОК у ЗВО регламентоване у Положенні про силабус навчальної дисципліни ВНАУ (<http://surl.li/vrhzgu>), у якому зокрема зазначено «Зміни до силабуса можуть вноситися тільки перед початком семестру або року, в якому викладається навчальна дисципліна. Зміни можуть бути затверджені рішенням кафедри, якщо корегування змісту силабуса стосується менше 20% обсягу годин, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни, і не стосується компетентностей та результатів навчання; в іншому разі створюється новий силабус за процедурою». За інформацією, отриманою від викладачів ОП, останні намагаються оновлювати зміст ОК з урахуванням власних наукових досліджень, результатів стажувань та підвищень кваліфікації. Зокрема, останнім часом були оновлені такі ОК, як ОК7 «Фінансовий менеджмент» (за результатами наукових праць та стажування проф. Вдовенко Л.О.), ОК1 «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» (за результатами участі проф. Польової О.Л. у програмі Еразмус+). Результати публікацій проф. Коляденко С.В., доц. Марценюк О.В., доц. Рудой О.Л., доц. Колесник Т.В. використані у процесі оновлення ОК 4, 6, 8, 3. В освітньому процесі використовуються підручники та монографії, опубліковані викладачами кафедри: «Insurance management: a textbook» (Aleskerova Y., Salkova I., Fedoryshyna L., Todorichuk V.) монографії: «Фінансові аспекти розвитку підприємств аграрного сектора економіки» (Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С.); «Облікове забезпечення податкових розрахунків сільськогосподарських товаровиробників: особливі операції» (Подольнчук О.А., Коваль Н. І., Гудзенко Н. М.); «Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine» (Марценюк О.В., Руда О.Л.); «Management of banks in terms of digitalization of banking» (Руда О.Л.). Ознайомлення з контентом ОК дозволило ЕГ зробити висновок про належний рівень урахування наукових досягнень та сучасних практик у процесі оновлення змісту освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У ЗВО розроблена Стратегія інтернаціоналізації, яка визначає мету та пріоритетні напрями інтернаціоналізації (<http://surl.li/ywofwe>). Функціонує відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності, його метою є організаційне, технічне та інформаційно-методичне забезпечення міжнародної та євроінтеграційної діяльності університету, розвиток співпраці з міжнародними організаціями та навчальними закладами (<http://surl.li/xerpic>). В той же час на сайті ЗВО ЕГ не вдалося знайти інформацію щодо можливості участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності чи інших міжнародних проектах. У вкладці «Міжнародна діяльність» (<http://surl.li/yfknug>) розміщені здебільшого новини про проведені заходи (останній з яких датований вереснем 2023 року), а також про можливості стажувань для викладачів (також уже не актуальні). За інформацією гаранта та представників допоміжних підрозділів, інформація щодо участі у міжнародних проектах та мобільності поширюється на структурні підрозділи, зокрема кафедри, працівники яких доносять її до студентів. Таким чином, інтернаціоналізація ОП здебільшого полягає у проходженні міжнародних стажувань викладачами програми (за останні 2 роки такі стажування пройшли 8 викладачів), інформація про них розміщена на сайті ЗВО. (<http://surl.li/hadlhc>). Крім того, викладачі кафедри публікують наукові праці у міжнародних виданнях, перелік таких публікацій наведений на сторінках викладачів з посиланням на їх профілі у Scopus, WoS та Google Scholar. Гарант ОП та присутні на зустрічі з ЕГ здобувачі повідомили, що одна із студенток програми у поточному навчальному році стала учасницею

академічного обміну за програмою Єрасмус+. Поряд з тим, інші студенти до участі у міжнародних проєктах чи мобільності фактично не залучені, що є недоліком ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітній процес за ОПП здійснюється відповідно до вимог законодавства, є студентоцентрованим та відповідає принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу мають доступ до силабусів та робочих програм ОК, а також іншого методичного забезпечення через картки дисциплін у системі «Сократ». Стимулювання дослідницької діяльності здійснюється через можливість отримати до 10% підсумкової оцінки за показники наукової та інноваційної роботи. Позитивною практикою є наявність власного збірника студентських наукових праць Вінницького національного аграрного університету «Управління, адміністрування та право: проблеми, тенденції, досягнення», де здобувачі мають можливість публікувати результати своїх наукових досліджень. Оновлення змісту ОК здійснюється з урахуванням власних наукових досліджень, результатів стажувань та підвищень кваліфікації викладачів ОПП. Інтернаціоналізація ОПП здебільшого полягає у проходженні міжнародних стажувань викладачами програми. Таким чином, ОП повністю відповідає вимогам підкритеріїв 4.1-4.4, за підкритерієм 4.5 виявлено недоліки, що можуть бути усунуті найближчим часом.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: Студенти слабо залучені до участі у міжнародних проєктах, на сайті ЗВО мало інформації про можливість такої участі.

Рекомендації

Підвищити рівень інтернаціоналізації ОПП шляхом пошуку потенційних можливостей щодо участі здобувачів у міжнародних проєктах (зокрема онлайн), оперативного інформування про такі можливості через офіційний сайт ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання знань здобувачів освіти (далі - ЗО) відбувається шляхом поєднання різних форм контрольних заходів: поточний, проміжний, семестровий контроль, оцінювання результатів виробничої практики та захист кваліфікаційної роботи. На зустрічі зі ЗО ЕГ стало відомо, що про форму, дату контрольних заходів та критерії оцінювання з кожної ОК повідомляють викладачі на першому вступному занятті. Також ЗО може самостійно переглянути критерії оцінювання на сайті ВНАУ в силабусах ОК або в навчальній картці ОК в системі «Сократ». В межах кожної ОК знання ЗО оцінюються сумарно в 100 балів, які діляться на 2 атестації по 30 балів; на підсумковий зріз знань виділяється 30 балів; 10 балів - за активну наукову, інноваційну складову або виховний процес, що підтверджено словами ЗО та НПП на зустрічах з ЕГ. Інформація про форми контрольних заходів, критерії оцінювання, є доступною, зрозумілою ЗО, доступ до них надається вчасно. Випускники ОП підтвердили, що дана інформація була повною та зрозумілою. Опитування ЗО даної ОП у 2022-2024 рр. щодо інформованості про форми контрольних заходів і критеріїв оцінювання знань здебільшого виявили позитивні відгуки (<http://surl.li/joxgyu>). При цьому в результатах анкетування ЗО не вказано час проведення опитувань. Іспити та заліки проходять на платформі Moodle. За інформацією від гаранта ОП, на кафедрі з кожного предмету також є паперові комплекти екзаменаційних білетів, які у разі вимкнення електроенергії або інших непередбачуваних обставини, можуть бути використані на екзамені. До прикладу, в рамках ОК 9 ЗО надаються тренувальні тести до іспиту. Вони не мають змоги бачити правильні відповіді до них. Система випадковим чином обирає тести з усієї бази, з якої обираються запитання і на сам іспит. У змісті іспиту немає відкритих запитань, виключно тести, однак є завдання з практичною складовою, де потрібно розрахувати певне цифрове значення, наприклад, визначити ставку, результат

оподаткування тощо, і обрати правильну відповідь із запропонованих варіантів. Оцінювання результатів поточного контролю може мати різний формат, не лише тестування, а й усне опитування, письмові роботи, розв'язування задач. Викладачі ОП зазначили факт використання онлайн платформ (Kahoot, Mentimeter) для поточного контролю на практичних заняттях у форматі тестування в ігровій формі. За інформацією к.е.н., доц. Марценюк О. В., до відома НПП доноситься інформація стосовно того, чи доводилося ЗО списувати, використовувати інші форми недоброчесності, у вигляді результатів анонімного анкетування. НПП запевняли ЕГ, що жодного випадку списування не траплялося. Однак у результатах анкетування у 2024 р. ЗО вказали, що 77,8% опитаних ЗО інколи доводилося списувати; 44,4% користувалися шпаргалками; 77,7% вдавалися до підказок товаришів протягом усього періоду навчання (<http://surl.li/ohdpmz>). У 66,7% вищезазначені дії приводили до отримання високої оцінки при 100% розуміння відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації ЗО даної ОП відповідають Стандарту вищої освіти України, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 866. Атестація ЗО здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відображено у програмі ОП.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Основні принципи організації та системності поточного й підсумкового контролю знань розкриває Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/pqznjt>). Також процедуру проведення контрольних заходів містять Зміни до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ від 2017 р. (<http://surl.li/uvzain>), вересня (<http://surl.li/vglbxs>) та листопада (<http://surl.li/npktsx>) 2021 р., які розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО у вкладці ""Публічна інформація"" (<http://surl.li/bnvpti>). Забезпечення об'єктивності екзаменаторів, процедури врегулювання конфлікту інтересів, повторного проходження контрольних заходів та оскарження результатів контрольних заходів регламентовано Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/gylyjq>). ЗО за заявою має право проходити контрольні заходи у іншого викладача. Оскарження результатів проведення контрольних заходів на ОП, яка акредитується, не було. Поточний рейтинг складають двоє НПП: лектор та викладач, який проводить практичні заняття. Як зазначила к.е.н., доц. Марценюк О. В., іспити та заліки проводяться на платформі Moodle для об'єктивного оцінювання підсумкових знань з кожної дисципліни, незалежно від форми навчання, та водночас забезпечує дотримання норм академічної доброчесності. Повторне проходження контрольних заходів в разі несвоєчасності виконання індивідуального плану підготовки або одержання під час сесії не більше двох незадовільних оцінок ЗО за умови ліквідації академічної заборгованості до початку наступного семестру здійснюється комісією, створеною деканатом за погодженням з навчально-науковим центром. Такі заходи проводяться за графіком та визначеним деканатом розкладом Perezdachi. До ліквідації академічної заборгованості ЗО допускаються у разі виконання ними усіх обов'язкових завдань, які передбачені робочими програмами дисциплін. Якщо ЗО не ліквідував заборгованості у визначені терміни, деканат зобов'язаний подати необхідні документи в ректорат про його відрухування, згідно з Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/fkpxgl>). Інформація, отримана на фокус-групах зі ЗО та випускниками ОП, вказує на те, що повторного проходження контрольних заходів не траплялося, однак підтверджено, що така можливість надається ВНАУ. Дані опитування ЗО протягом 2022-2024 рр. засвідчили відсутність виникнення конфліктних ситуацій щодо об'єктивності і неупередженості екзаменаторів (<http://surl.li/sjyvor>), однак за результатами опитування у 2024 р. 38,5% опитуваних ЗО не знають, як врегульовуються конфліктні ситуації щодо об'єктивності та упередженості екзаменаторів, а 23,1% важко відповісти на це питання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містяться у Наказі про забезпечення дотримання вимог академічної доброчесності здобувачами вищої освіти ВНАУ (<http://surl.li/hkusfa>), Положенні про академічну доброчесність у ВНАУ (<http://surl.li/jjygdn>), Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/ywkqwj>). На зустрічі з академічним персоналом визначено, що усі аудиторії обладнані камерами відеоспостереження, що дозволяє проконтролювати дотримання норм академічної доброчесності ЗО при

проходженні контрольних заходів. Наукові та кваліфікаційні роботи ЗО перевіряються на вміст плагіату фахівцем відділу моніторингу якості освітнього процесу, як повідомляє к.е.н., доц. Коваль Н. І. Це забезпечується такими технічними сервісами виявлення текстових збігів та запозичень, як «Anti-Plagiarism», «StrikePlagiarism». ЗО другого курсу магістратури даної ОП зазначила, що ці системи є безкоштовними для студентів. Порядок проведення перевірки робіт на плагіат регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/mxadow>). Розміщення кваліфікаційних робіт здобувачів ОП в репозиторії (<http://surl.li/kisumm>) підтверджено словами гаранта ОП та НПП на фокус-групах, однак матеріали, розміщені у ньому, знаходяться у відкритому доступі суто для внутрішніх користувачів. НПП та гарант наочно показали ЕГ систему «Сократ» та репозиторій, який є її частиною. У ньому містяться як кваліфікаційні роботи ЗО, так і довідники, збірники наукових праць, методичні вказівки, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій тощо. К.е.н., доц. Коваль Н. І. продемонструвала, що в кабінеті викладача системи «Сократ» кожен викладач формує свій репозиторій. Наукові керівники завантажують кваліфікаційні роботи ЗО. Для зручності внутрішня система формування репозиторію сортується за категоріями, адже там міститься великий обсяг різноманітних матеріалів. Відповідно до ЗУ «Про освіту», «Про вищу освіту» та Положення про академічну доброчесність у ВНАУ здійснюються заходи щодо популяризації академічної доброчесності (<http://surl.li/mgfvqp>). Усі ЗО повинні ознайомитися з Положенням про академічну доброчесність у ВНАУ (<http://surl.li/erflce>) та підписати декларацію про дотримання академічної доброчесності. Наслідком порушення академічної доброчесності ЗО може бути повторне проходження контрольних заходів або відповідного ОК ОП; позбавлення академічної стипендії або наданих ЗВО пільг з оплати навчання; відрахування з університету. Випадків порушення академічної доброчесності ЗО в ході навчання за даною ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Інформація про форми, дати та критерії оцінювання контрольних заходів доводиться до ЗО вчасно, та є прозорою і зрозумілою для них. Форми атестації ЗО за ОП відповідають тим, що затверджені відповідним Стандартом вищої освіти. ОП та засоби реалізації ОП в частині контрольних заходів й оцінювання ЗО відповідають вимогам підкритеріїв 5.1 та 5.2. За підкритеріями 5.3 та 5.4 ЕГ виявила несуттєві недоліки, що стосуються актуальності редакції внутрішніх нормативних документів, які регламентують процедуру проведення контрольних заходів, та результатів анкетування ЗО щодо об'єктивності і неупередженості екзаменаторів та академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи ЗО розміщуються у репозиторії ВНАУ, однак до нього немає гостьового доступу, адже репозиторій є частиною внутрішньої системи "Сократ". Позитивних практик за критерієм не виявлено.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. Результати опитувань свідчать про недостатню обізнаність здобувачів щодо правил академічної доброчесності. 2. Доступ до кваліфікаційних робіт в репозиторії можливий лише для внутрішніх користувачів.

Рекомендації

1. Збільшити кількість заходів щодо популяризації академічної доброчесності у ЗВО, зокрема в програмі наукового гуртка кафедри та при викладанні окремих ОК (починаючи з весняного семестру 2024-2025 н.р.). 2. Забезпечити зовнішній доступ до репозиторію, в якому розміщені кваліфікаційні роботи (до завершення 2024-2025 н.р.).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За результатами аналізу кадрової таблиці представленої у Відомостях самооцінювання, інформації на персональних сторінках НПП, на основі проведеного інтерв'ювання, ЕГ робить висновок про відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів тим ОК, які вони викладають. Кадровий склад відповідає ліцензійним умовам

проведення освітньої діяльності. Так, до реалізації ОП залучено 9 НПП, всі з них мають науковий ступінь, зокрема 4 (44%) - докторів наук та 5(56%) кандидатів наук. Відповідність д.е.н., проф. Вдовенко Л.О. ОК7 підтверджується наявністю наукового ступеня зі спеціальності 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит, науковими публікаціями у фахових виданнях та виданнях, що індексуються в SCOPUS / Web of Science, підвищенням кваліфікації та міжнародним стажуванням. Відповідність д.е.н. проф. Алескерової Ю.В. ОК5 та ОК10 підтверджується науковим ступенем зі спеціальності 08.00.08 – Гроші, фінанси і кредит, статтями за профілями дисциплін, наявністю підручника «Insurance management: a textbook» та міжнародним стажуванням за напрямом: «Сучасні підходи до інноваційного менеджменту та його обліково-фінансове забезпечення». Відповідність д.е.н., проф. Польової О.Л. ОК 1 забезпечується науковими публікаціями, міжнародним стажуванням за темами: «Покращення цифрових компетенцій у віртуальній освіті: виклики під час кризи»; «Вивчення Європейського досвіду інноваційних освітніх технологій та його впровадження у підготовку фахівців з економіки, обліку та фінансів». Д.е.н, проф. Коляденко С.В. має публікації у наукових виданнях, 2 патенти («Комп'ютерна програма «Integrated competitiveness» («Integ.Com»; «Комп'ютерна програма «Комплексна оцінка конкурентоспроможності підприємства «ASCO»), підвищення кваліфікації, що сприяє забезпеченню ОК4. Наукові публікації та підвищення кваліфікації доц. Колесник Т.В. забезпечують викладання ОК 3. Доц. Марценюк О.В. відповідає ОК 6 з огляду на наявність наукового ступеня за спеціальністю 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит, наукових публікацій, стажування в ПАТ Страхова компанія «Місто» за темою «Залучення інвесторів до розвитку страхової індустрії України». Доц. Руда О.Л. має наукові публікації та зарубіжні монографії за ОК 8. Доц. Ковальова В.В. має диплом про вищу освіту зі спеціальності Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література англійська, наукові публікації та підвищення кваліфікації за профілем ОК2. Відповідність доц. Коваль Н.І. ОК 9 підтверджується наявністю наукового ступеня зі спеціальності 08.00.09- бухгалтерський облік, аналіз та аудит, науковими публікаціями, участю в науково-дослідних тематиках, стажуванням. В цілому, освітня та/або професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП, гарантує досягнення цілей та програмних результатів навчання, які визначені цією програмою.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору у ВНАУ визначається «Порядком роботи конкурсної комісії та проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів/контрактів» (<http://surl.li/rxeui>). Для організації і проведення конкурсного відбору наказом ректора створюється конкурсна комісія, яка вивчає матеріали та приймає протокольне рішення про допуск або не допуск до участі в конкурсному відборі. У разі допуску, по кожній кандидатурі, яка бере участь у конкурсі, Комісія виносить письмове рішення, яке разом із матеріалами, що надійшли до комісії, подаються на розгляд Вченої ради університету. Прозорість проведення конкурсного відбору забезпечується чіткою формалізацією вимог до претендентів та регламентацією самого процесу та супроводжується публікацією відповідної інформації на сайті університету (<http://surl.li/auxddi>), а в деяких випадках у друкованих засобах масової інформації. Для участі в конкурсному відборі претендент подає до відділу кадрів перелік документів визначених п. 1.16.1-1.16.13 даного Порядку (<http://surl.li/rxeui>). ЕГ дійшла висновку, що при конкурсному відборі не передбачено враховування відповідності освітньої/та професійної кваліфікації НПП дисципліні, яка ним викладається, що передбачено п. 37 Ліцензійних умов <http://surl.li/oxpdhc>, та наявний перелік документів не в повній мірі враховує досягнення у професійній діяльності претендента за останні п'ять років, що визначені п. 38 Ліцензійними умовами (<http://surl.li/oxpdhc>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

За результатами інтерв'ювання представників роботодавців, НПП, здобувачів та випускників ЕГ встановлено, що роботодавці активно залучені до освітнього процесу. Кафедра запрошує роботодавців до обговорення та внесення пропозицій щодо удосконалення змісту ОП (<http://surl.li/kkqyqh>, <http://surl.li/cy kzpu>, <http://surl.li/kfcyrv>), проведення гостьових лекцій (<http://surl.li/azikip>), виїзних занять (<http://surl.li/npkek n>), ознайомлення з базами практик (<http://surl.li/wmbcof>). На зустрічі роботодавці (Сьомченков О., Вельгус Ю., Краківський Ю., Трусова Н., Рудик В., Вінницька Ю., Чухно О.) підтвердили свою участь в удосконаленні змісту ОП та освітньому процесі за ОП. Так, роботодавці надають рецензії на ОП, на зустрічі Сьомченков О. - заступник директора Вінницького науководослідного експертно-криміналістичного центру МВС України підтвердив, що він був рецензентом та надав пропозиції, які були враховані при оновленні ОП. Також він зазначив, що був причетний до оновлення тематики кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/geluji>) є головою ЕК із захисту кваліфікаційних робіт та є співавтором з розробки методичних матеріалів щодо написання кваліфікаційних робіт магістрів. У ВНАУ функціонує Рада стейкхолдерів інституту (<http://surl.li/gmjdd>) (на зустрічі своє членство у раді підтвердили Сьомченков О., Вельгус Ю., Краківський Ю.), яка збирається раз на рік для обговорення змін, що вносяться в ОП. Гарант ОП у 2022 році проходила стажування у Вінницькому відділенні Укрдержфонду підтримки фермерських господарств (запит), що є важливим елементом підвищення професійного розвитку НПП та сприяє більш ефективній інтеграції реальних практик у навчальний процес. Із роботодавцями укладені угоди щодо проходження практик здобувачами (<http://surl.li/rwjdm>) та про співпрацю (<http://surl.li/roshb>). ЗВО проводить опитування роботодавців (<http://surl.li/wycjnz>) щодо змісту ОП, результати опитування розміщені на сайті кафедри, але без зазначення дати проведення. Таким чином ЕГ переконалася у залученості роботодавців, професіоналів практики до реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

За результатами зустрічей ЕГ переконалася, що у ВНАУ створені всі необхідні умови для професійного розвитку викладачів. Підвищення кваліфікації відбувається згідно з Положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/rmjasa>). Організацією проходження підвищення кваліфікації НПП займається Центр інтеграції з виробництвом, підвищення кваліфікації та дорадництва (<http://surl.li/onksmm>), відповідно до щорічно затвердженого плану (<http://surl.li/svxclq>). Підвищення кваліфікації можна пройти безкоштовно за програмами, що пропонує університет та ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»), а також у сторонніх організаціях. Наявна накопичувальна система Зарахування результатів підвищення за звітний період здійснюється Вченою радою університету. В ході інтерв'ювання підтверджено, що НПП проходили підвищення кваліфікації у вітчизняних (Коляденко С., Ковальова К.) та зарубіжних університетах (Вдовенко Л., Марценюк О., Руда О.Л., Алескерова Ю., Польова О., Колесник Т., Коваль Н.), на базах стейкхолдерів (Вдовенко Л.), приймали участь у програмах академічної мобільності в рамках реалізації проекту Жана Моне Еразмус (Руда О. Марценюк О. Алескерова Ю. Вдовенко Л.) (<http://surl.li/fuqcnb>). Підтверджуючі документи надані за запитом ЕГ. У ЗВО наявна система матеріального та/або морального заохочення викладачів, що урегульована Положенням про преміювання та матеріальне стимулювання працівників ВНАУ (<http://surl.li/fxqlys>). На зустрічах викладачі підтвердили дієвість наявної системи стимулювання та навели власні приклади. У ВНАУ проводиться опитування здобувачів щодо вивчення освітніх компонентів за попередній семестр згідно Положення (<http://surl.li/olygbg>), результати якого публікуються на сайті (<http://surl.li/aqhwjs>, <http://surl.li/ueblvx>). У Положенні зазначено, що «результати опитування враховуються при визначенні рейтингу науково-педагогічних, педагогічних працівників, ...». ЕГ встановила, що за результатами даного опитування рейтингування не здійснюється, лише надається оцінка якості викладання певного ОК на ОП. За результатами спілкування з фокус-групами (адміністрацією, викладачами, адмін. персоналом) з'ясовано, що оцінка результатів роботи НПП визначається на основі звітування згідно з Положенням (<http://surl.li/уkyojs>), за результатами якого рівень ефективності роботи НПП визначається як високий, достатній та низький. Проте в Положенні відсутня форма звітування, незрозумілі критерії ранжування НПП на рівні, результати не публікуються на сайті університету. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що наявна система оцінювання роботи НПП потребує ґрунтовного доопрацювання, а результати рейтингування викладачів, що відображають їх приналежність до визначених рівнів, мають бути опубліковані на сайті ЗВО відповідно до вимог Законом України «Про вищу освіту» (розділ 4, стаття 16, ч. 2, п. 3).]

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Академічна або професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН ОП. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими та зрозумілими. Позитивною практикою на ОП є системне залучення роботодавців та професіоналів-практиків до організації та реалізації освітнього процесу, постійний професійний розвиток НПП (підвищення кваліфікації, стажування у вітчизняних та зарубіжних університетах, участь у програмах академічної мобільності). ВНАУ сприяє розвитку викладацької майстерності НПП через систему матеріального та морального заохочення. ЕГ визначає повну відповідність за підкритеріями 6.1, 6.3; за підкритерієм 6.2 та 6.4 ЕГ виявлені недоліки, що можуть бути виправлені упродовж року.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. Внутрішні документи ВНАУ <http://surl.li/rxheu> не передбачають врахування відповідності освітньої/та професійної кваліфікації НПП освітньому компоненту, який ним викладається, що передбачено п. 37 Ліцензійних умов <http://surl.li/oxpdhc>; а перелік документів, що подає претендент, не в повній мірі враховує його досягнення у професійній діяльності, що визначені п. 38 Ліцензійними умовами <http://surl.li/oxpdhc>. 2. Наявна система оцінювання роботи НПП потребує ґрунтовного доопрацювання, а результати рейтингування викладачів, що відображають їх приналежність до визначених рівнів за результатами їх щорічного звітування, мають бути опубліковані на сайті університету

Рекомендації

1. Оновити «Порядок роботи конкурсної комісії та проведення конкурсного відбору...» (<http://surl.li/rxheu>) з урахуванням вимог п. 37-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (протягом 2024-2025 н.р.) 2. Розробити зрозумілу, чітку та прозору систему рейтингового оцінювання результатів роботи НПП та забезпечити оприлюднення його результатів на сайті університету (з 2025-2026 н.р.)

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Фінансові ресурси для реалізації ОП формуються за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки здобувачів. Як зазначають ректор ВНАУ та гарант ОП, оновлення аудиторного фонду, зокрема навчально-наукових центрів, відбувається по більшій мірі за рахунок стейкхолдерів. ЕГ дізналася від проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи, що на базі ВНАУ розроблено власну платформу електронної комунікації "Сократ"; укладені контракти та прописані угоди на 2000 респондентів системи Zoom. Стейкхолдери та інші партнери ВНАУ на зустрічах з ЕГ відзначили достатньо потужне забезпечення для реалізації ОП. Під час огляду ЕГ була ознайомлена з матеріально-технічними ресурсами ЗВО. У 2-му корпусі ВНАУ облаштована демонстраційна зала, яка представляє наукові здобутки НПП, систематизована за ННІ та кафедрами. Окрім того, на полицях демонстраційної зали розміщено посібники, підручники, монографії та патенти НПП. Тут також можна ознайомитися із науковою школою академіка Г. М. Калетніка, випусками усіх фахових видань ВНАУ. ЗО мають змогу у вільному доступі користуватися зведеними та систематизованими публікаціями при підготовці до занять та написанні кваліфікаційної роботи. У 1-му корпусі ВНАУ розміщена найбільша лекційна аудиторія на понад 100 осіб, яка обладнана сучасним мультимедійним обладнанням та великим полотном для перегляду презентаційного матеріалу. Навчально-дослідницький центр фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку обладнаний сучасним мультимедійним обладнанням, ноутбуком. Тут же сформовано виставкову зону «Історія розвитку грошей», спільно з НБУ. У ній містяться методичні матеріали та зразки грошей різних періодів. У цій аудиторії проводяться різні наукові заходи випускової кафедри, конференції та відкриті зустрічі зі стейкхолдерами. Комп'ютерний клас забезпечений комп'ютерами, мультимедійним обладнанням та інтерактивною дошкою для проведення практичних занять, зокрема з ОК 4. Тут також є окремий стіл для проведення звичайних занять. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ також ознайомила з програмним забезпеченням Power BI, в якому ЗО практикуються під час занять з ОК 4; Microsoft Access для роботи з базами даних. ВНАУ має доступ до баз даних SQL; тестової транзакційної фінансової системи MSB Finance з реальними переказами коштів та оплатою різноманітних послуг. Проводяться екскурсії ЗО до бухгалтерії, яка працює на базі ліцензійної системи електронного документообігу АСКОД, де вони можуть вивчати дану програму і набувати практичного досвіду. Для ЗО окремо облаштовано студентський простір soft skills в студмістечку для проведення різноманітних заходів. В теплу пору доби тут розміщуються спеціальні подушки для сидіння для проведення вільного часу, розміщуються зони харчування, проходять кіноперегляди під відкритим небом, для цього облаштовано великий екран.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Бібліотечні ресурси, які містять понад 288 тисяч екземплярів, та вільний доступ до мережі Інтернет на всій території студмістечка є безкоштовним для учасників освітнього процесу, як зазначили представники допоміжних підрозділів на зустрічі з ЕГ. Бібліотека містить також традиційні каталоги з систематизації наявної літератури; скриньки для зберігання особистих речей; окремий стенд із науковими працями академіка Калетніка Г. М., його особистий внесок в бібліотеку ВНАУ - це збірник видань «Славетна Україна». Системно здійснюються оновлення підписок на періодичні питання, в т. ч., фінансового спрямування, що побачила ЕГ під час огляду матеріально-технічного забезпечення. Графік роботи бібліотеки: 8:00-20:00 у будні та у суботу 9:00-16:00, що дозволяє забезпечувати користувачів вільним доступом до літератури протягом значного періоду. На зустрічі зі ЗО ЕГ переконалася, що бібліотека оснащена комп'ютерною технікою, яка знаходиться у вільному доступі, за допомогою яких можна увійти за своїм логіном та паролем в систему "Сократ" та виконати домашнє завдання, роздрукувати або зробити ксерокопію необхідного матеріалу для навчання. Студентка другого курсу магістратури додала, що у ЗО є можливість зайняти вільну аудиторію, а у читальному залі бібліотеки можна зайняти вільне місце та попрацювати. Під час огляду МТЗ ЕГ мала змогу пересвідчитися у цьому. Директор бібліотеки та НПП підтвердили, що читальні зали працюють у режимі відкритого доступу. Тож, доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів є вільним та безкоштовним.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального

здоров'я

У ВНАУ проводяться опитування ЗО на ОП щодо їхніх потреб та інтересів у форматі анонімного анкетування в Гугл-формах. Зі слів к.е.н., доц. Марценюк О. В., результати анкетувань розміщуються у відкритий доступ на офіційному сайті ЗВО на сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/zfzphe>) лише за крайній семестр. В анкетування є відкриті запитання, однак відповіді на них не відображаються у результатах опитування. Безпека освітнього середовища гарантується наявністю засобів протипожежної безпеки в коридорах та аудиторіях навчальних корпусів, підземному укритті, гуртожитках, що підтвердила ЕГ під час огляду МТЗ. Проводиться систематичне інструктування НПП та ЗО згідно з Положенням про систему управління охорони праці в ВНАУ (<http://surl.li/qtffhb>). Представники допоміжних структурних підрозділів зазначали, що в кожній аудиторії є план евакуації, вогнегасник, куточок охорони праці, а куратори інформують ЗО щодо безпеки життєдіяльності. У навчальних корпусах та гуртожитках наявні турнікети та пропускна система за студентськими квитками, через які ЗО сканують студентські квитки, щоб потрапити до навчального корпусу. Сторонні особи не зможуть зайти на територію ЗВО. У комп'ютерних класах є вогнегасник та журнал, в якому перед початком занять ставлять підписи ЗО щодо ознайомлення з правилами техніки безпеки. За словами керівника та менеджменту ЗВО, ВНАУ першим у Вінницькій області акредитував підземні укриття, які повністю забезпечують кількість студентів, які перебувають у корпусах і гуртожитках ЗВО. В укриттях облаштовані аудиторії, деякі заняття, в залежності від кількості студентів, проходять в укриттях, тому при сигналах повітряної тривоги навчання не переривається. На огляді МТЗ експерти мали змогу переконатися що у 5-му корпусі ЗВО, де навчаються ЗО даної ОП, наявне укриття з аудиторією, яка обладнана телевізором для демонстрації презентаційних матеріалів; велика потокова аудиторія на понад 120 осіб. Є також куточок відпочинку, вода, а в самому корпусі - позначки, як пройти до укриття. В гуртожитку знаходиться тренажерна зала із журналом з техніки безпеки; плани евакуації та аварійний вихід з проходом до укриття на випадок повітряної тривоги. Навчально-методичне забезпечення ОП реалізується на належному рівні, що підтверджується позитивними результатами анкетування ЗО 2022-2024 рр. (<http://surl.li/pgits>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Механізми надання освітньої, консультативної, організаційної та соціальної підтримки ЗО регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у ВНАУ (<http://surl.li/obzof>). Підтримка ЗО здійснюється на усіх ланках структури учасників освітнього процесу, зокрема деканату, кафедри, студентського самоврядування, навчально-наукових центрів, допоміжних структурних підрозділів ЗВО (відділ дуальної освіти, практичного навчання та працевлаштування; відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності; центр культурно-естетичного виховання; соціальна і психологічна служба) тощо, що було підтверджено ЕГ у ході зустрічей з фокус-групами. Інформаційна підтримка забезпечується наповненням офіційного сайту ВНАУ, внутрішньої системи "Сократ" та у процесі комунікації НПП, гаранта ОП, допоміжних структурних підрозділів ЗВО безпосередньо із ЗО. Як повідомив ЕГ соціальний педагог, з перших днів перебування ЗО у ВНАУ нею організуються зустрічі з академічними групами для живого анонсу її діяльності; ЗО отримують контакти соціального педагога для зв'язку. Формати діяльності соціального педагога також включають студентські симпозиуми, брейн-ринги, тренінги в бібліотеці ВНАУ, індивідуальні консультації, адресна розсилка, зокрема спеціалізованої літератури ЗО з особливими потребами. В березні соціальним педагогом було пройдено триденну конференцію на базі неурядової організації на теми насильства в сім'ї, сексуального насильства, торгівлі людьми. Ці теми підіймаються і перед ЗО ВНАУ. ЗО підтвердили, що на початку навчання соціальний педагог на ознайомчій зустрічі повідомила, що у разі виникнення надзвичайних ситуацій, складнощів, психологічних проблем ЗО можуть звернутися до неї.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Організацію навчання ЗО з особливими освітніми потребами регламентує Положення про організацію інклюзивного навчання у ВНАУ (<http://surl.li/tnqhgw>). У Правилах прийому до ВНАУ (<http://surl.li/icbxur>), де визначені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Під час онлайн-огляду МТЗ ЕГ пересвідчилася, що у навчальних корпусах та гуртожитках ВНАУ наявні вантажні ліфти, таблички зі шрифтом Брайля, пандуси для осіб з особливими потребами. Соціальний педагог працює зі студентами пільгової категорії, забезпечується патронаж незахищених категорій студентів: дітей-сиріт, УБД, ВПО, дітей з інвалідністю, дітей з багатодітних сімей тощо. З перших днів такі студенти запрошуються до індивідуальних бесід. Соціальний педагог відстежує, щоб соціальна підтримка виплачувалася студентам з особливими потребами. НПП, гарант ОП, ЗО та випускники ОП на зустрічах з ЕГ зазначали, що на ОП, яка акредитується, не навчаються ЗО з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ВНАУ визначено політики та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, які регламентуються Положенням про етичні норми поведінки учасників освітнього процесу у ВНАУ (<http://surl.li/ehrtlz>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/lgkxhp>), Порядком розгляду скарг студентів, аспірантів та докторантів ВНАУ (<http://surl.li/srkxvb>), План заходів ВНАУ, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), в т. ч. сексуальним домаганням та дискримінації у 2023-2024 н. р. (<http://surl.li/gopnhj>) та ін.. Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, представники органу студентського самоврядування запевняли ЕГ, що в Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу у ВНАУ (<http://surl.li/xqbspa>) зібрано та систематизовано всі заходи, які також упереджували б і ситуації дискримінації, сексуальних домагань, однак у даному Порядку цього не зазначено. За інформацією, отриманою від проректора з науково-педагогічної, наукової та інноваційної діяльності, на Вчену раду, яка відбудеться 22.10, готується положення, яке стосується гендерної рівності, де також частково будуть розкриті питання щодо протидії та запобігання сексуальному насильству. Представники студентського самоврядування додали, що кожен ЗО при виникненні проблемних питань щодо булінгу, домагань, хабарництва може звернутися до них, як до органу, який займається відстоюванням прав студентів. ЗО також можуть звернутися до куратора або соціального педагога. У ВНАУ діє Антикорупційна програма (<http://surl.li/cvqxco>) та уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції у ВНАУ (<http://surl.li/zgldmf>), до якої можна звернутися, і студенти про це проінформовані. Уповноважена з питань запобігання та протидії корупції на зустрічі з ЕГ зазначила, що в разі необхідності усі учасники освітнього процесу можуть надіслати своє звернення у скриньку довіри або на її електронну адресу, контакти якої розміщені на офіційному сайті ВНАУ в окремому pdf файлі "Повідомлення про прояви корупції", в розділі "Протидія корупції". Скринька довіри наявна в електронному форматі (<http://surl.li/ulmzwy>), а також у вигляді фізичної скриньки на першому поверсі кожного з навчальних корпусів ВНАУ, що підтверджено ЗО, випускниками, представниками студентського самоврядування. У формі електронної скриньки довіри наявні поля «ПІБ», «електронна адреса», «номер телефону», однак звернення можна надіслати анонімно без їх заповнення. Випадків звернень до скриньки довіри вищезазначеними особами не було, адже не виникало такої потреби завдяки налагодженій комунікації з НПП та гарантом ОП. На базі органу студентського самоврядування діє добровільна студентська дружина, яка слідкує за дотриманням порядку, згідно зі словами голови студентської ради ВНАУ (<http://surl.li/iipgmg>). За словами ректора ВНАУ, ЗО, та представників студентського самоврядування, випадків дискримінації чи сексуальних домагань в ЗВО не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За критерієм 7 навчально-методичне та фінансово-матеріальне забезпечення ВНАУ є достатнім для досягнення мети та ПРН ОП. Позитивних практик у контексті критерію 7 не продемонстровано. Фінансові ресурси для реалізації освітньої програми формуються з державного бюджету та за рахунок стейкхолдерів. Зокрема, стейкхолдери допомагають з оновленням навчальних центрів та інфраструктури, що забезпечує підтримку актуальності МТЗ. МТЗ включає сучасні навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання та ін.. Особлива увага приділяється інтерактивним навчальним засобам та спеціалізованому ПЗ. Наукові ресурси, що систематизовані в бібліотеці та демонстраційних залах, є доступними та безкоштовними для ЗО та НПП. У кожному корпусі ЗВО наявні підземні укриття з аудиторіями, засоби протипожежної безпеки, що дозволяє продовжувати навчання без перерв. Це гарантує фізичну та психологічну безпеку здобувачів освіти. У ВНАУ діє соціальний педагог, який забезпечує підтримку студентам із особливими потребами та іншим пільговим категоріям. Навчально-методичне забезпечення та фінансово-матеріальні ресурси ВНАУ відповідають вимогам критерію за підкритеріями 7.1-7.2, 7.4-7.5. Несуттєві недоліки виявлено за підкритеріями 7.3, 7.6 щодо регламентування процедур реагування на випадки дискримінації, сексуального домагання та доступності результатів анкетувань ЗО.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. Процедури реагування на випадки дискримінації та сексуальних домагань не регулюється жодним з положень. 2. На сайті ЗВО розміщуються результати лише крайнього анкетування, а також в них не вказано час проведення опитування.

Рекомендації

1. Передбачити в нормативних документах ВНАУ процедури реагування на випадки дискримінації та сексуальних домагань (до завершення 2024-2025 н.р.). 2. Забезпечити публікацію результатів анкетування ЗО щодо їхніх потреб та інтересів за попередні періоди з вказанням періоду проведення даних опитувань, а також урахувати цю рекомендацію при формуванні результатів майбутніх опитувань ЗО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

Університет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регламентовано Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (<http://surl.li/ombijn>). Згідно п.5.5 Положення перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і ПРН. Підставою для перегляду ОП є отримані пропозиції від внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, зміни в законодавстві та інше. Внесення змін до ОП здійснюється за ініціативою проектної групи, до складу якої входять ННП, здобувачка (Гусак Я.) та роботодавець (Сьомченко О.). За результатами останнього перегляду ОП, на підставі отриманих рецензій (запит 3), були внесені такі зміни: 1) замінено ОК «Інноваційний розвиток підприємства» на ОК «Інформаційні системи і технології» (пропозиції д.е.н., професорки Таврійського державного агроекологічного університету м. Д. Моторного Трусової Н. та д.е.н., професорки Національного університету біоресурсів та користування України Негоди Ю.; 2) розширено тематичне наповнення ОК 3 «Міжнародний агробізнес» в частині питань, пов'язаних із особливостями грантових програм підтримки агробізнесу (пропозиція заступника директора Вінницького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру МВС України Сьомченкова О.) 3) розширено перелік вибіркового компоненту ОП дисципліною «Бюджетний менеджмент» (пропозиція д. е.н., професора Подільського державного університету Рудика В.). Згідно п.2.2.1 Положення (<http://surl.li/ombijn>) в тексті ОП мають зазначатися зовнішні рецензенти. В затвердженій ОП 2024 перелік рецензентів відсутній. Також ЕГ рекомендує публікувати рецензії на сайті кафедри. На зустрічі з гарантом та адміністративними підрозділами зазначено, що зміни до ОП обговорюються на розширеному засіданні кафедри (запит 11), за участю НПП, що забезпечують реалізацію ОП, здобувачів, роботодавці, виносяться на обговорення Ради стейкхолдерів інституту, Науково-методичної комісії інституту/університету, Вчених радах інститутів/факультетів та затверджуються Вченою радою університету. Проте, ЕГ встановлено, що в Положенні про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ <http://surl.li/idxzpm> у складі інституційних рівнів наявної системи забезпечення якості вищої освіти не відображено Науково-методичну комісію та Раду стейкхолдерів, їх функції та повноваження не регламентуються жодним нормативним документом університету.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі ОП залучені до процесу періодичного перегляду ОП через: 1) участь у складі робочої групи здобувачки ОП Гусак Я.. В ході інтерв'ювання, здобувачка підтвердила свою участь у засіданнях кафедри, де обговорювалися питання щодо внесення змін до ОП та зазначила, що особисто пропозицій не вносила (запити 11); 2) членство в органах студентського самоврядування (<http://surl.li/mtsleq>). Представники студентської ради беруть участь у засіданнях Вчених рад інститутів/факультетів/університету на яких обговорюються питання внесення змін до ОП та їх затвердження. На зустрічах з адміністрацією університету (<http://surl.li/winsfi>) представники самоврядування обговорюють питання організації навчального процесу, які турбують студентську спільноту і потребують вирішення. Під час інтерв'ювання представники самоврядування зазначили, що їх також залучають до обговорення ОП під час зустрічей із роботодавцями. Через самоврядування пропозицій щодо удосконалення даної ОП не надходило. 3) проведення щорічного анонімного опитування здобувачів щодо оцінки змісту ОП (<http://surl.li/wykajh>). Так, всі 35 респондентів зазначили, що зміст ОП є достатнім для успішної роботи за фахом. Також окрім вище зазначеного опитування проводяться інші опитування (<http://surl.li/hewzla>, <http://surl.li/tqnfaa>, <http://surl.li/neglhu>, <http://surl.li/icylkr> <http://surl.li/zlmjpy>). Результати опитування публікуються на сайті кафедри без зазначення дати опитування, попередні результати опитування не публікуються (запит 8). Результати опитувань обговорюються на засіданні кафедри (запит 11), засіданнях науково-методичних комісій, Вчених рад та ректоратах. На рівні університету Положенням (<http://surl.li/vchrbr>) урегульоване питання проведення опитування щодо вивчення ОК за попередній семестр. Інші види опитування не врегульовані жодним із документів ВНАУ. ЕГ рекомендує ЗВО унормувати питання проведення опитувань здобувачів шляхом розробки внутрішніх нормативних документів, з визначенням процедури організації та обговорення результатів. Також ЕГ рекомендує оптимізувати кількість опитувань здобувачів шляхом об'єднання їх в одну/дві анкети за блоками з оптимальним набором кількості питань. Відповідно до плану заходів (<http://surl.li/pizaas>) ЕГ нарахувала 7 опитувань за рік. Під час інтерв'ювання студенти зазначали, що свої пропозиції також можуть висловити під час діалогу з гарантом та самостійно ознайомившись з ОП на сайті кафедри та відправивши свої пропозиції через електронну адресу. ЕГ дійшла висновку, що здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП, проте процедура опитування здобувачів потребує суттєвого доопрацювання на загальноуніверситетському рівні.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Зустріч із роботодавцями дозволила ЕГ переконатися у їх тісній співпраці з кафедрою/університетом. Залучення роботодавців до перегляду ОП регламентується Положенням про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (<http://surl.li/fqxqch>), Положенням про стейкхолдерів освітніх програм (<http://surl.li/zvtino>), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/idxzpm>). Роботодавці зазначили, що пропозиції щодо змісту ОП вони можуть висловлювати під час зустрічей з гарантом та робочою групою, через опитування (<http://surl.li/wucjnz>) або самостійно ознайомитися зі змістом ОП на сайті кафедри та надати пропозиції через електронну адресу. До складу робочої групи з розробки та перегляду ОП входить Сьомченков О., він є також членом Ради стейкхолдерів ННІ економіки та управління (<http://surl.li/rmjdd>) на якій обговорюються зміни до ОП. На зустрічі Сьомченков О.А. зазначив, що він надавав рецензію на ОП 2024 року (запит 3, запит 11) та вносив пропозиції до удосконалення ОП, які були враховані під час останнього перегляду. Під час інтерв'ювання Сьомченков О.А. зазначив, що він брав участь в оновленні тем магістерських робіт (<http://surl.li/jbusrb>) та є співавтором методичних матеріалів. На зустрічі було підтверджено, що співпраця з роботодавцями має реальний, системний характер, вони долучені до обговорення ОП (<http://surl.li/dkpbfi>; <http://surl.li/kkqyqh>), запрошуються до гостьових лекцій (<http://surl.li/azikip>). На запит ЕГ (запит 11) надано протоколи засідання кафедри щодо обговорення та перегляду ОП за участю роботодавців. Університет має підписані договори щодо співпраці з роботодавцями (<http://surl.li/czqtka>) та договори на проведення практик здобувачів (<http://surl.li/htuymu>). Тісна співпраця з стейкхолдерами сприяє адаптації ОП до сучасних умов ринку праці, розширює можливості працевлаштування випускників, дозволяє здобувачам набути практичних навичок під час навчання. ЕГ переконалася, що роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості як партнери.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За результатами інтерв'ювання підтверджено, що кафедра підтримує тісний зв'язок з випускниками ОП. Процедура збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускника здійснюється шляхом їх опитування (<http://surl.li/uveuyx>, <http://surl.li/itvzia>) за результатами якого формується база даних випускників (<http://surl.li/crlwvu>, <http://surl.li/vsrrok>). Випускники можуть надати свої пропозиції щодо удосконалення змісту ОП та навчального процесу через зазначене анкетування, в якому містяться питання відкритого типу. Основними траєкторіями працевлаштування випускників ОП є фінансові установи (банки, страхові компанії), місцеві органи влади, підприємства різних форм власності, у т.ч. аграрного спрямування, та інші. На зустрічі, одна з випускниць зазначила, що кафедра/університет допомагає у пошуку бази практики та подальшому працевлаштуванню, навівши свій приклад. Кафедра регулярно організовує зустрічі з випускниками у форматі консультацій, круглих столів та семінарів (<http://surl.li/wabose>, <http://surl.li/avinxg>, <http://surl.li/kllhjq>), де вони діляться своїм професійним досвідом та надають цінні поради здобувачам. Такі зустрічі сприяють підтримці тісних зв'язків між університетом та його випускниками, які вже є і роботодавцями. На зустрічі ЕГ з випускниками ОП, останні підтвердили тісний зв'язок із університетом, факт проходження ними відповідних опитувань і загалом відзначили задоволеність освітнім процесом за даною ОП у контексті професійного спрямування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У ВНАУ реалізується комплексна внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) відповідно до сформованої інституційної структури, яка представлена 5 рівнями відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/idxzpm>). На університетському рівні відповідальним за розробку та реалізацію ВСЗЯ є навчально-науковий центр, у складі якого є відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності. На кожен навчальний рік затверджується план контрольних заходів ВСЗЯ (<http://surl.li/pizaas>). Моніторинг ОП стосовно її змісту здійснюється шляхом опитування усіх зацікавлених осіб, зокрема здобувачів (<http://surl.li/wykajh>), роботодавців (<http://surl.li/eucsmu>) та викладачів (<http://surl.li/jksscej>). Анкети містять відкриті питання, що надає можливість респондентам висловити власну думку. Також проводиться опитування здобувачів стосовно освітнього процесу, зокрема щодо задоволеності методами і формами навчання (<http://surl.li/hewzla>), підтримки університету (<http://surl.li/tqnfaa>), об'єктивності та неупередженості оцінювання знань (<http://surl.li/neglhu>), практичної підготовки (<http://surl.li/icylkr>) та академічної доброчесності (<http://surl.li/zlmjpy>). Результати опитування 2023-2024 н.р. опубліковані на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/dxqgtq>), але у звіті не зазначено рік проведення опитування. За запитом ЕГ (запит 8) отримано результати опитувань попередніх років, що свідчить про системність їх проведення з метою отримання зворотного зв'язку від здобувачів. Окремим видом опитування здобувачів є опитування щодо вивчення ОК за попередній семестр (<http://surl.li/lvogjz>, <http://surl.li/bjwrjs>, <http://surl.li/pwunxz>). Відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності забезпечує організацію опитування та формує звіти, а результати їх передаються кафедрі для подальшого аналізу. Окрім опитування ВСЗЯ передбачає щорічну перевірку навчально-методичного забезпечення ОП Комісією, що формується із представників інших факультетів, а результати цієї перевірки обговорюються на Науково-методичній комісії (<http://surl.li/hoeduv>). Результати перевірки ОП Комісією були надані за додатковим запитом ЕГ. Відповідно до Положення (<http://surl.li/pqjgud>)

результати звіту з проведення внутрішніх процедур з оцінювання якості ОП обговорюються на засіданнях Науково-методичних комісій, Вчених рад та ректоратах. За результатами моніторингу ОП та освітньої діяльності ВСЗЯ суттєвих недоліків не виявила. Під час зустрічей із здобувачами, роботодавцями, НПП та випускниками було зазначено, що всі їхні побажання щодо удосконалення якості освітнього процесу враховуються. ЕГ робить висновок про дієвість ВСЗЯ.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Попередня акредитація ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» була проведена у 2018 р. (рішення Акредитаційної комісії від 27 грудня 2018 р., протокол № 133). Пропозиції експертної комісії МОН були реалізовані: зросла кількість наукових публікацій НПП кафедри у журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, НПП кафедри опубліковано 11 статей, з них 7 у Scopus; покращилися показники студентської науки, зокрема активізовано роботу щодо участі у конкурсах студентських наукових робіт (Грабов'як Маргарита 2021 рік, Чміль Крістіна 2021 рік, Буяльська Віта 2024 рік) та опубліковано 18 статей у фахових журналах категорії «Б» за участі здобувачів в межах науково-дослідної тематики кафедри. Підтверджуючі документи надані ЗВО на запит експертів (запит 6, 12); впроваджено електронні засоби для навчання та моніторингу якості засвоєння знань та практичних навичок, через удосконалення власної електронної системи «Сократ», на якій розміщені всі навчальні матеріали за ОП, використання платформи Moodle під час написання контрольних заходів, впровадження інтерактивних методів викладання, використання мультимедійного обладнання та інше. Також під час інтерв'ювання, директор Навчально-наукового центру зазначила, що всі рекомендації за результатами акредитацій проведених експертами НАЗЯВО в попередніх роках детально аналізуються та обговорюються на рівні університету, регулярно проводяться зустрічі з гарантами. Зауваження, що мають інституційний характер, зокрема структурування інформації на сайті, оновлення ряду внутрішньо нормативних документів та зміна підходу до вибіркових компонентів бралися до уваги при удосконаленні цієї ОП. ЕГ робить висновок, що ЗВО врахувала всі рекомендації експертної комісії МОН, висловлені під час попередньої акредитації ОП «Фінанси, банківська справа та страхування».]

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ВНАУ сформована культура якості, яка полягає в усвідомленні кожним учасником освітнього процесу його внеску в розвиток освітньої діяльності. Внутрішня система забезпечення якості (ВСЗЯ) університету має п'ять інституційних рівнів: 1) рівень здобувачів вищої освіти; 2) рівень кафедр, факультетів, інших структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів; 3) рівень внутрішніх та зовнішніх стейхолдерів; 4) рівень навчально-наукового центру; 5) рівень університету. Процедура ВСЗЯ включає залученість усіх учасників академічної спільноти до процесу вдосконалення ОП та освітньої діяльності університету шляхом участі в опитуванні, обговоренні та внесенні змін до ОП. Важливим є те, що до перегляду ОП були залучені представники інших ЗВО через отримання позитивних рецензій із пропозиціями, що були враховані при оновленні ОП (Рудик В., Прокопчук О.; Трусова Н.; Негода Ю.). Присутні на зустрічах, підтвердили участь в обговоренні ОП. Кафедра активно співпрацює з представниками інших ЗВО України через проведення гостьових лекцій, участь у наукових заходах, що дозволяє обмінюватися досвідом, методиками викладання та науковими розробками. Така взаємодія сприяє підвищенню якості освітнього процесу, впровадженню інноваційних практик та спільному вирішенню актуальних проблем у сфері освіти. Завдяки співпраці з іншими ЗВО кафедра розширює науково-освітні можливості як для викладачів, так і для здобувачів. Культура якості освіти розвивається через постійне оновлення навчально-методичного та інформаційного забезпечення ОК, що відбувається завдяки впровадженню досвіду отриманого під час підвищення кваліфікації, реалізації наукових досліджень та налагодженню тісних взаємозв'язків з роботодавцями. Адміністрація університету проводить регулярний моніторинг здобутків НПП та відзначає їх матеріальним та нематеріальним стимулюванням. На думку ЕГ, в ВНАУ сформована культура якості вищої освіти, що є основою для безперервного вдосконалення освітніх програм та діяльності університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Сформовано нормативну базу для процесу розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, реалізовано процес її практичного застосування із залученням усіх зацікавлених осіб. Здобувачі залучені до процедури забезпечення якості ОП як повноцінні партнери. Налагоджена системна співпраця з роботодавцями. Наявна дієва система збирання, аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП. Внутрішня система забезпечення якості освіти дозволяє вчасно реагувати на виявлені в ОП недоліки. Пропозиції надані під час попередньої акредитації ОП у 2018 році повністю виконані. Зауваження щодо інституційних проблем, що виявлені під час акредитації інших ОП, беруться до уваги при удосконаленні цієї ОП. У ВНАУ сформована культура якості вищої освіти, що є основою для безперервного вдосконалення освітніх програм та діяльності університету.

Позитивною практикою на ОП є залучення роботодавців у складі Експертної ради до процедур забезпечення якості ОП, за участі якої відбувається оновлення та перегляд ОП. Експертна група констатує повну відповідність за підкритеріями 8.3, 8.4, 8.6, 8.7 та часткову невідповідність за підкритеріями 8.1, 8.2 та 8.5, з недоліками, які не є суттєвими та можуть бути виправлені протягом поточного навчального року.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. В ОП не зазначено рецензентів, рецензії не публікуються на сайті кафедри. 2. Функції та повноваження Науково-методичної комісії та Ради стейкхолдерів у контексті реалізації ВСЗЯ не регламентовані жодним документом. 3. Відсутній нормативний документ, який урегулює питання проведення опитування здобувачів та обговорення їх результатів. Велика кількість анкет здобувачів ускладнює процедуру організації опитування та його аналізу. 4. У звітах про результати опитування здобувачів, роботодавців, випускників не зазначено дату проведення. Результати опитування попередніх років не публікуються на сайті кафедри.

Рекомендації

1. В ОП 2025 року зазначити рецензентів та публікувати рецензії на сайті кафедри. 2. Конкретизувати функції та повноваження Науково-методичної комісії та Ради стейкхолдерів у нормативних документах ЗВО (до завершення 2024-2025 н.р.) 3. До завершення 2024-2025 н.р. унормувати питання проведення опитувань здобувачів у нормативних документах ЗВО, з визначенням процедури організації та обговорення результатів. Оптимізувати кількість опитувань шляхом об'єднання їх в одну/дві анкети за блоками з оптимальним набором кількості питань. 4. У звітах з опитування зазначити дату їх проведення та публікувати результати попередніх опитувань на сайті кафедри.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, визначені Статутом ВНАУ (<http://surl.li/jrlsgr>), Колективним договором (<http://surl.li/agrtus>) зі змінами, та іншими документами (<http://surl.li/ujgsby>) про організацію навчального процесу ВНАУ, які містяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/odayjn>). На фокус-групах з НПП, ЗО, студентським самоврядуванням, випускниками було виявлено, що дані правила та процедури є чіткими та зрозумілими для учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

За інформацією учасників робочої групи, проєкт ОП розміщується на початку семестру, в якому має бути затверджений. Всі стейкхолдери мали можливість ознайомитися з проєктом чинної ОПП, та надати власні пропозиції. Таблиця пропозицій стейкхолдерів до останнього проєкту ОПП знаходиться на сайті ВНАУ (<http://surl.li/wqgjgw>). На момент проведення акредитаційної експертизи на сайті ЗВО (<http://surl.li/wcgatn>) вже було розміщено проєкт ОПП на 2025 р.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної

освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ВНАУ, зокрема на сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/zfzphe>), подана уся актуальна інформація і дає змогу зацікавленим особам отримати необхідну інформацію щодо мети та змісту ОП, що було підтверджено на присутніми на зустрічах учасниками фокус-груп. За словами здобувачів освіти, інформація щодо ОП при вступі другий (магістерський) рівень освіти була повною та доступною, на офіційному сайті ВНАУ завчасно було опубліковано всі важливі дати вступної кампанії. Зокрема, ЗО другого курсу магістратури зазначив, що на сайті ЗВО було висвітлено громадську, наукову роботу випускової кафедри, силабуси навчальних дисциплін, усі нормативні положення, перелік вибіркових дисциплін, а приймальна комісія надала усі необхідні відповіді для того, щоб ЗО мав можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП. Крім цього, інформація щодо діяльності ВНАУ публікується і в соціальних мережах. Випускники підтвердили, що при вступі на магістратуру вся інформація на сайті була повною та доступною. Сайт постійно розвивається та доповнюється новою інформацією. Однак під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ відмітила, що на офіційному сайті ВНАУ не розміщено ОПП та навчальний план 2023 року (за якими на даний момент навчаються здобувачі другого курсу), а також програми (методичні вказівки) обов'язкових ОК 11 та ОК 12.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Відповідно до підкритеріїв 9.1-9.2, ВНАУ забезпечує прозорість та доступність інформації про права та обов'язки учасників освітнього процесу, а також інформацію про ОП. Правила, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими, і дотримуються під час реалізації ОП. Вони оприлюднені на офіційному вебсайті ВНАУ. Позитивних практик у контексті критерію 9 не продемонстровано. За підкритерієм 9.3 ЕГ виявила незначні недоліки щодо розміщення ОПП, навчального плану 2023 р. та методичних рекомендацій до ОК 11 та ОК 12, які можна оперативно виправити повним наповненням сторінки випускової кафедри.

Недоліки

У ході проведення акредитаційної експертизи ОП ЕГ суттєвих недоліків не виявила, проте: 1. На момент проведення акредитаційної експертизи на офіційному сайті ВНАУ не було оприлюднено ОПП та навчальний план 2023 р. 2. На офіційному сайті ВНАУ відсутні програми (методичні рекомендації) таких обов'язкових ОК, як ОК 11 та ОК 12.

Рекомендації

1. Опублікувати на сайті ЗВО діючі ОПП та навчальні плани ((до кінця 2024 р.). 2. Опублікувати на сайті ЗВО робочі програми (силабуси/методичні рекомендації) усіх обов'язкових ОК (до кінця 2024 р.).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

1. Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ було затверджено у 2016 р., а зміни до нього ухвалені окремими документами від 2017 р., вересня та листопада 2021 р. З точки зору прозорості та зрозумілості для потенційних користувачів доцільно було б затвердити нову редакцію Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ з актуальними змінами. 2. На ОП відсутні практики перезарахування результатів навчання під час академічної мобільності здобувачів. Доцільно розглянути можливість реалізації внутрішньої академічної мобільності здобувачів із ЗВО України в рамках договорів співпраці та провести інформаційну політику серед здобувачів. 3. У анкетах, які використовуються для опитувань різних категорій стейкхолдерів, є відкриті запитання, однак відповіді на них не відображаються у результатах опитування. ЕГ рекомендує відображати узагальнену інформацію по таких запитаннях при оприлюдненні їх результатів. 4. Доступ до інформації про контакти уповноваженого з питань протидії та запобігання корупції на сайті ЗВО доволі ускладнений і багатоетапний для зовнішнього користувача. 5. Діяльність та функції добровільної студентської дружини (інформацію про таку структуру надали представники студентського самоврядування) не регламентується жодним з внутрішніх нормативних документів ВНАУ. 6. У ЗВО є практики одночасної розробки робочих програм та силабусів дисциплін. Робоча програма містить більше інформації, ніж силабуси, зокрема зміст окремих тем, критерії оцінювання тощо, тому для ефективнішого інформування абітурієнтів та інших зацікавлених осіб було б доцільніше публікувати на офіційному сайті ЗВО саме робочі програми.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ВНАУ Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	5gk27sFgWBzLild3UIRaUR4LoG3h+aFjzOOQgK7zU KI=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Рисін Віталій Васильович

Члени експертної групи

Мордань Євгенія Юріївна

Товпик Дар`я Володимирівна